http://www.biodiversitylibrary.org/

Izvestiia na Tsarskitia prirodonauchni instituti v Sofiia = Mitteilungen aus den Konigl. naturwissenschaftlichen Instituten in Sofia, Bulgarien = Bulletin des Institutions royales d'histoire naturelle á Sofia, Bulgarie.

Sofiia :Pechatnitsa P. Glushkov,1928-
http://www.biodiversitylibrary.org/bibliography/39891

kn. 15-16 (1942-43): http://www.biodiversitylibrary.org/item/88997

Article/Chapter Title: Die Spinnenfauna Bulgariens V. Unterordnung Arachnomorphae, II. Gruppe Trionichia, Familie Agalenidae
Author(s): Drensky, P
Subject(s): Spiders
Page(s): Page 33, Page 34, Page 35, Page 36, Page 37, Page 38, Page 39, Page 40, Page 41, Page 42, Page 43, Page 44, Page 45, Page 46, Page 47, Page 48, Page 49, Page 50, Page 51, Page 52, Page 53, Page 54, Page 55, Page 56, Page 57, Page 58, Page 59, Page 60

Contributed by: Smithsonian Libraries
Sponsored by: Smithsonian

Generated 16 July 2014 7:12 AM
http://www.biodiversitylibrary.org/pdf4/028860200088997

This page intentionally left blank.

Фауната на паяцитѣ (Araneae) въ България. V.

Подразредъ Arachnomorphae, II клонъ Trionichia, семейство Agalenidae.

Отъ Пенчо Дрѣнски, София.

Die Spinnenfauna Bulgariens. V.

Unterordnung Arachnomorphae, II Gruppe Trionichia, Familie Agalenidae.

Von P. Drensky, Sofia.

XIV. Семейство **AGALENIDAE**[1]).

Видоветѣ отъ семейството *Agalenidae* по известни белези се приближаватъ твърде много до истинскитѣ тъкачи паяци отъ семейството *Argiopidae*. На тѣхъ приличатъ по формата на тарзалнитѣ гребенчета, хелцеритѣ и лабиалната пластинка. Но се отличаватъ отъ сжщитѣ по сжществени белези, а именно: иматъ продълговато, овално и конусовидно коремче; плетатъ гжста и неправилна паяжина, прилична на пелина или на сакъ, съ тръбовидно скривалище, кждето е жилището на паяка и други. — Предната часть — главата на главогърда е ясно очертана и добре различима отъ задната — торакса. Видоизмѣненитѣ въ мжжки копулационенъ органъ пипала сж твърде усложнени, като притежаватъ най-малко единъ тибиаленъ, а понѣкога и единъ пателаренъ израстъкъ; тарзусътъ на сжщитѣ е оваленъ, при основата широкъ, къмъ края стѣсненъ и пръстовидно удължен; гениталнитѣ придатъци, разположени въ гнѣздото на тарзуса, сж обемисти и сложно устроени, притежаватъ единъ дълъгъ стилетъ, снабденъ съ добре развитъ придатъкъ-кондукторъ. — Между двата пола нѣма голѣма разлика, съ изключение голѣмината и дължината на краката: у мжжкитѣ индивиди тѣ сж много подълги, отколкото при женскитѣ индивиди.

Екологически, агаленидитѣ сж седентарни животни и цѣлия си животъ прекарватъ върху паяжината, съ която сж свързани, каквито сж и аргиопидитѣ. Агаленидитѣ сж най-различно приспособени къмъ външнитѣ климатически условия и притежаватъ интересни приспособителни способности да се нагаждатъ спрѣмо мѣстото и условията при които живѣятъ. Едни отъ тѣхъ сж нагодени да живѣятъ при сухи и припечени мѣста (видоветѣ отъ родъ *Agalena*); други намираме въ връзка само съ влажни и сѣнчести мѣста (видове отъ родъ *Coelotes)*; трети сж характерни за съвсемъ влажни и трасавищни мѣста (видоветѣ отъ родъ *Hahnia);* а между тѣхъ е и единственятъ европейски воденъ паякъ, *Argyroneta aquatica,* които е отишелъ най-далече въ приспособяването си къмъ живота въ водната срѣда. По отношение на свѣтлината агаленидитѣ сжщо сж най-различно и винаги целесъобразно приспособени: нѣкои обичатъ свѣтли и слънчеви мѣста, каквито сж, както видѣхме, видоветѣ отъ родъ *Agalena*; други предпочитатъ сѣнчести мѣста и живѣятъ подъ камънитѣ или трупитѣ въ горитѣ, или ги намираме въ жилищата на хората, каквито сж видоветѣ отъ родоветѣ *Tegenaria, Coelotes*,

---

[1]) I, II, III и IV части отъ фауната на паяцитѣ (Araneae) въ България сж публикувани въ Известия на Царскитѣ природонаучни институти, кн. X (pp. 259—280); кн. XI (pp. 81—106); кн. XII (pp. 231—252) и кн. XIII (pp. 169—194).

и други; а трети, особено нѣкои видове отъ родоветѣ *Tegenaria* и *Coelotes* и др. намираме като постоянни елементи и въ пещеритѣ — троглофилни видове. Това голѣмо разнообразие на екологически типове отъ разглежданото семейство ни говори колко добре и целесъобразно сж се нагодили видоветѣ отъ тази група паяци срѣдъ природата, въ която сж поставени да прекаратъ своя кратъкъ, но пълненъ съ борби животъ.

Въ зоогеографско отношение видоветѣ отъ семейство *Agalenidae* представляватъ сжщо голѣмо разнообразие. Нѣкои видове отъ тѣхъ иматъ ши-

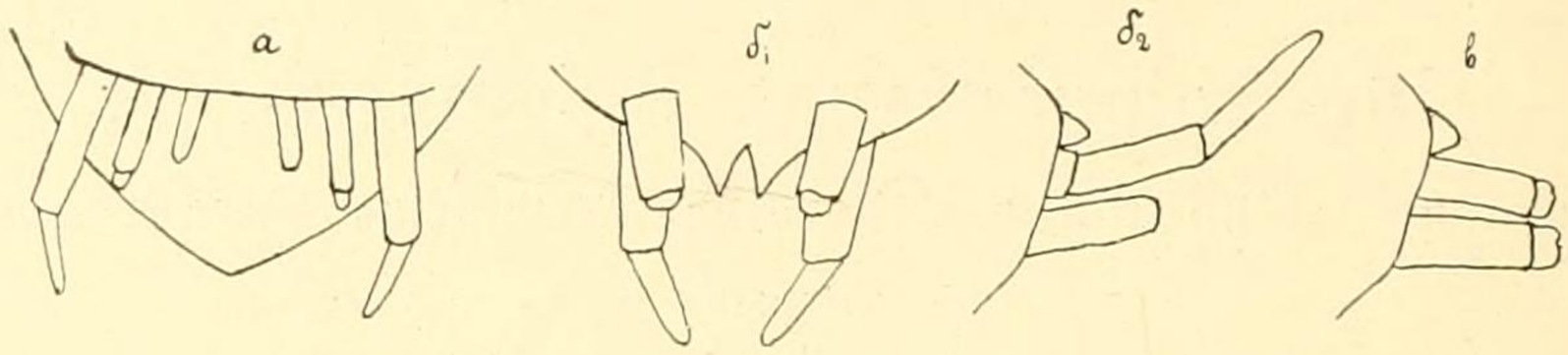

Фиг. 1. — Паяжинови брадавички на родоветѣ: а. *Agalena*, $б_{1, 2}$, *Amaurobius* и в. *Tegenaria*.

роко, почти космополитно разпространение, какъвто е вида *Tegenaria domestica*. Видоветѣ отъ родъ *Coelotes* сж планински горски видове, съ разпространение само въ северното полукълбо. А видоветѣ отъ подсемейство *Cybaeinae*, отъ което у насъ и въ Европа сж познати само два вида: *Argyroneta aquatica* и *Cybaeus angustiarum*, иматъ широко разпространение: първиятъ въ северното полукълбо и е характеренъ холарктиченъ видъ, а вториятъ е тропически видъ, съ разпространение въ южното полукълбо, главно въ Южна Америка, както и по островитѣ на Великиятъ океанъ: Нова-Зеландия и Тасмания, кждето родътъ е представенъ съ множество и специфични видове. — По проценти агеленидитѣ притежаватъ срѣдно: 50% срѣдноевропейски видове, 25% медитерански елементи, 15% ирано-турански или ориенталски елементи, 3% космополитни видове, 3% холарктични, 2% тропични и 2% арктични видове. Това широко разпространение и голѣмо разнообразие на видове отъ зоогеографски области и провинции, характерно изобщо за нашата фауна,

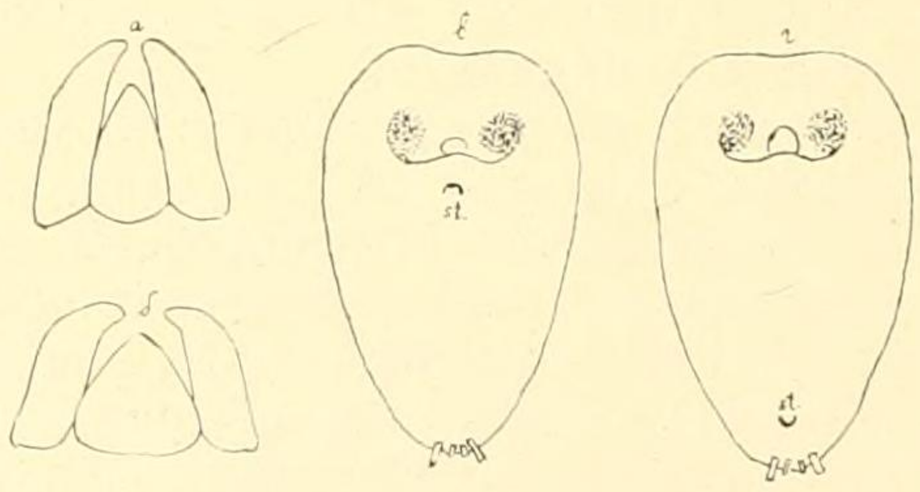

Фиг. 2. — Лабиалнитѣ пластинки у родоветѣ: а. *Tegenaria* и б. *Amaurobius*. Разположението на стигмитѣ у родоветѣ: в. *Tegenaria*, г. *Amaurobius*.

говори че агаленидитѣ и въ това отношение съ успѣли да се приспособятъ и завладеятъ почти цѣлата земна повърхнина.

Всички тѣзи морфологически, екологически и зоогеографически особености на агаленидитѣ потвърждаватъ схващането, че представителитѣ отъ това семейство сж стари видове, въ геологическа смисъль на думата. Това се доказва и отъ познатитѣ палеонтологически данни за паяцитѣ, които намираме въ литературата. Така напримѣръ, единъ отъ двата фосилни паяци, намѣрени въ лигнита на Рейнъ, се е оказалъ *Argyroneta antiqua* Heiden, третиченъ представитель на сегашния воденъ паякъ *Argyroneta aquatica*. Наистина, Thorell въ своята работа за ископаемитѣ паяци (1869) изказва

съмнение, че това е действително единъ типиченъ *Argyroneta* и го назовава съ новото родово име *Elvina*. Обаче, и споредъ самия него, родъ *Elvina* се отнася къмъ групата *Argyronetinae*. — Oswald Heer е открилъ сжщо въ миоценскитѣ сладководни наслаги при Енингенъ (Швейцария) около 28 вида паяци, между които се намира и *Argyroneta* sp..

Едва ли можемъ да се съмняваме въ факта, че чрезъ дълбоката геологическа старость на агаленидитѣ можемъ да обяснимъ подчертаното голѣмо разнообразие срѣдъ тѣзи паяци. Въпреки своята старость, тѣ и днесъ се намиратъ въ прогресивна еволюция, притежаватъ чудесна приспособителна пластичность, благодарение на която винаги успѣшно сж се нагаждали съобразно съ промѣнитѣ на климата, които сж настжпвали презъ течение на вѣковетѣ. И по такъвъ начинъ тѣ сж се обособявали, развивали, усъвършенствували и днесъ ги намираме въ такова богато разнообразие, населяващи почти цѣлата земна повърхность, при най-различни екологически и климатически условия.

Таблица за опредѣление на подсемействата:

1. Брадавичкитѣ наредени въ единъ напрѣченъ редъ (фиг. 1 а). Безъ колулусъ . . . . . .Подсемейство *Hahninae*
— Брадавичкитѣ нормално подредени едни задъ други (фиг. 1 б) 2
2. Преднитѣ брадавички доста отдалечени една отъ друга; заднитѣ — разположени непосрѣдствено задъ преднитѣ и сж ясно двучленести. Безъ колулусъ . . . . . .Подсемейство *Ageleninae*
— Преднитѣ брадавички близко една до друга; заднитѣ — разположени непосрѣдствено задъ преднитѣ и сж едночленести. (фиг. 1 в). Съ колулусъ . . . . . .Подсемейство *Cybeinae*

I подсемейство **Cybaeinae**

Таблица за опредѣление на родоветѣ:

1. Долната устна (лабиалната пластинка) много по-дълга, отколкото широка (фиг. 2 а). Предниятъ ржбъ на жлеба на хелицеритѣ неравномѣрно покритъ съ кжси четинки. Стигмитѣ (отворитѣ) на цѣвеститѣ трахеи разположени по-близо до бѣлодробнитѣ отвори при епигастра (фиг. 2 с). Воденъ паякъ . . . . . .Родъ *Argyroneta*
— Долната устна е малко по-дълга отколкото широка, или еднакво дълга и широка (фиг. 2, в). Предниятъ ржбъ на жлеба на хелицеритѣ равномѣрно покритъ съ панделковидни ресничести четинки. Стигмитѣ (отворитѣ) на цѣвеститѣ трахей разположени, по-близо до брадавичкитѣ (фиг. 2 д). Сухоземни видове . . . . . .Родъ *Cybaeus*

Родъ **Argyroneta** Latreille

Съ единственъ видъ воденъ паякъ:

75. **Argyroneta aquatica** Clerck

Копулационнитѣ органи ♂ и ♀ представени на фиг. 3 а, б. Единъ отъ най-интереснитѣ паяци на страната ни, който живѣе въ водата. Това особено приспособление на *Arg. aquatica* къмъ водната стихия се дължи на промѣнитѣ на климата отъ предтретичната епоха до днесъ. Нашиятъ воденъ паякъ, като компонентъ на старата наша паякова фауна, е билъ топлолюбивъ. За да се запази отъ постепенното истудяване на климата, той се е нагодилъ къмъ воденъ животъ, кждето промѣнитѣ и колебанията на температурата не се чувствуватъ така, както на сухо. Така че, водниятъ паякъ, както и много други като него, е претърпѣлъ дълбоки измѣнения въ своитѣ

привички, а сѫщо и въ направата и организацията на тѣлото си, т. е. той се явява вече като новъ видъ, отдалечилъ се въ всѣко отношение отъ своитѣ прадѣди.

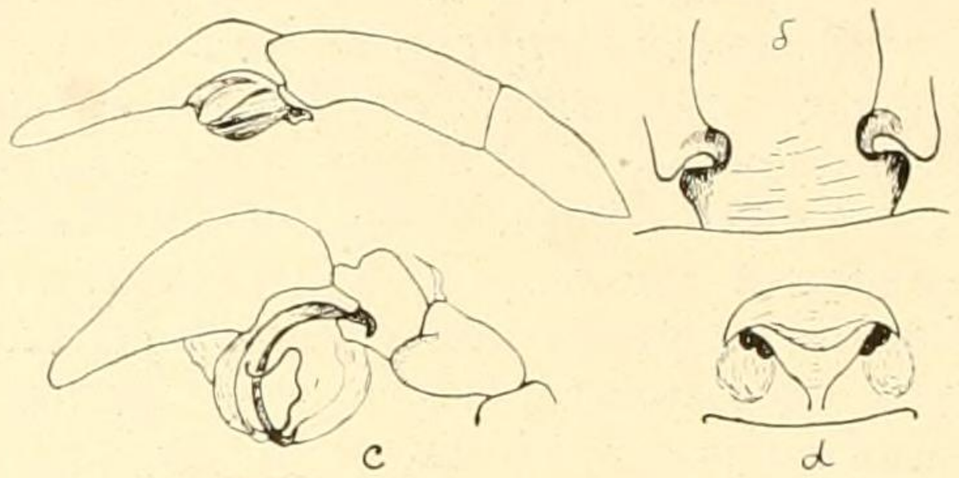

Фиг. 3. — Половитѣ органи на: *Argyroneta aquatica*: a. ♂ копулационни органи и б. ♀ полови органи (вулва, епигина) и *Cybaeus angustiarum*: c. ♂ копулационни органи и d. ♀ полови органи (вулва, епигина).

Географско разпространение: Характеренъ срѣдно- и северо-европейски видъ, съ доста широко разпространение въ почти цѣла Европа, съ изключение на медитеранскитѣ ѝ области. Така че, той се срѣща въ цѣла умѣрена и студена Европа, Сибиръ, Аркадия. На Балканскиятъ полуостровъ познатъ отъ: Македония, Кроация, Сърбия и България.

Разпространение въ България: Драгоманско блато и въ разливитѣ на р. Струма около Радомиръ (Дрѣнски, 1913, p. 67—68); Стралджанско блато (Юриничъ и Дрѣнски, 1917, p. 122); Езерото до „Редута“ при с. Бояна (Дрѣнски 1936, p. 29).

Родъ **Cybaeus** L. Koch

76. **Cybaeus angustiarum** L. Koch

Заднитѣ очи на *Cyb. angustiarum* сѫ почти еднакво голѣми, разположени въ права линия, когато споредъ Wl. Kulczynsky, срѣднитѣ и заднитѣ очи на източно-европейския видъ *Cyb. tetricus* C. L. Koch сѫ по-отдалечени едно отъ друго, отколкото отъ страничнитѣ. По този и други белези тѣзи два вида сѫ добре охарактеризирани и представляватъ добри видове. *Cyb. angustiarum* притежава и твърде характери ♂ и ♀ копулационни органи, представени на фиг. 3 с. д. Положително установенъ за сега у насъ е само първиятъ видъ *Cyb. angustiarum.* България е най-юго-източната граница на неговото разпространение.

Географско разпространение: Юра, Алпитѣ, Пиринеитѣ, Швейцария, Франция, Баварскитѣ Алпи, Галиция и Австрия. На Балканскиятъ полуостровъ познатъ отъ: Македония, Сърбия и България.

Разпространение въ България: Чамъ-Курия, Самоковско, 1300 м. в. (Дрѣнски 1934). — Познатитѣ до сега находища: Срѣдна-Гора при Казанлъкъ (Юриничъ—Дрѣнски, 1917, p. 122); Клисура и Копривщица (Дрѣнски, 1915, p. 153) следва да се оставятъ безъ последствие, тъй като екземпляритѣ отъ тѣзи находища, означени като *Cyb. angustiarum*, сѫ млади и по всичко личи, че принадлежатъ на родъ *Coelotes*.

II. Подсемейство **Agaleninae**

Таблица за опредѣление на родоветѣ:

1. Долната устна (лабиалната пластинка), макаръ и малко, е по дълга, отколкото широка. Ханшоветѣ (кокцитѣ) на последната двойка крачка се допиратъ единъ до другъ. Заднитѣ брадавички двучленести, дветѣ членчета еднакво дълги (фиг. 4 а) . . . . . 1 група *Agaleneae* . . 2

— Долната устна въ никой случай не е по-дълга отколкото широка. Ханшоветѣ на последната двойка крачка одалечени единъ отъ другъ. Заднитѣ брадавички двучленести, но крайното имъ членче много по-кѫсо отъ основното (фиг. 4 б). Тибиитѣ на I-та двойка крачка приплеснати отдолу и въорѫжени съ яки хитинени, тръновидни четинки, наредени въ 2 реда . . . . . 2 група *Cryphoeceae* 5

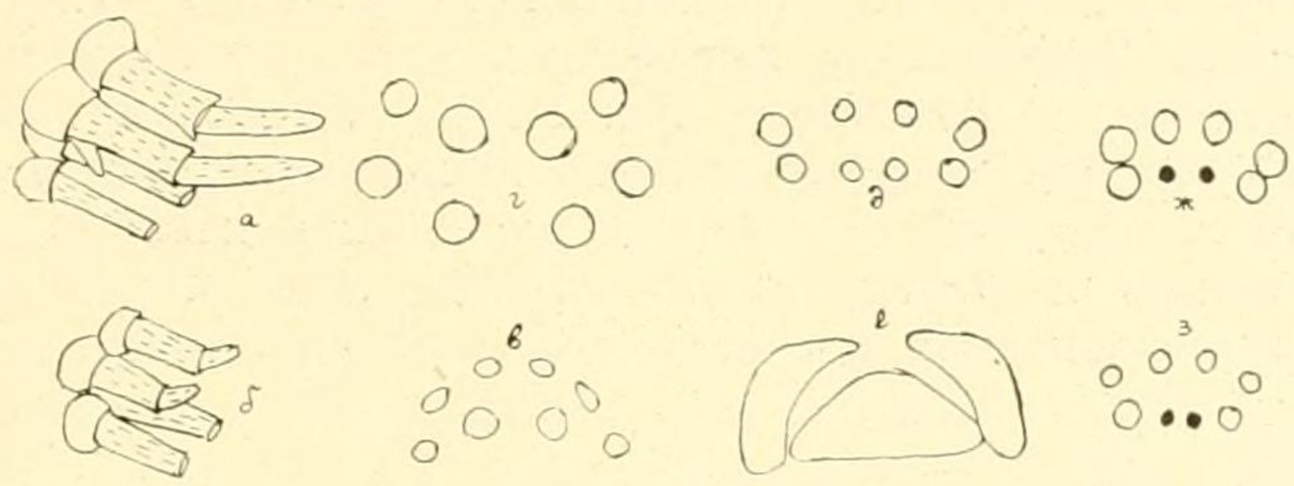

Фиг. 4. — а. Брадавичкитѣ на групата *Agalena*, б. сѫщитѣ на *Cryphoeca*, в. Очитѣ на родъ *Textris*, г. очитѣ на родъ *Agalena*, д. очитѣ на родъ *Tegenaria*, е. Лабиалнитѣ пластинки (долната устна) на родъ *Cryphaeca*, ж. очитѣ на родъ *Cryphoca*, и з. очитѣ на родъ *Tuberta*.

2. Задниятъ редъ очи силно изпъкналъ напредъ (фиг. 4 в) . . . Родъ *Textrix*
— Задниятъ редъ очи образува права или изпъкнала назадъ линия, (фиг. 4 г). 3
3. И двата реда очи силно изпъкнали назадъ (фиг. 4 г). Очитѣ отъ предния редъ еднакво голѣми, или срѣднитѣ малко по-голѣми. Клипеусътъ (пространството между двата реда очи) широкъ. Крайното членче на заднитѣ брадавички по-дълго отъ основното (фиг. 4 а). Родъ *Agalena*
— И двата реда очи сѫ прави или едва изпъкнали напредъ (фиг. 4 д) . . . 4
4. Хелицеритѣ слабо коленовидно изпъкнали; тѣхниятъ заденъ рѫбъ на жлеба съ 4, 5 или 6 зѫби. Краката тънки, дълги . . Родъ *Tegenaria*
— Хелицеритѣ силно коленовидно извити; тѣхниятъ заденъ рѫбъ на жлеба съ 3 зѫбци; краката кѫси . . . . . Родъ *Coelotes*
5. Долната устна (лабиалната пластинка) еднакво дълга и широка. Тибията и метатарзусътъ на I-та двойка крачка цилиндрични, коремно съ 2 надлъжни реда, всѣки съ по 2—3 четинки. Клипеусътъ (пространството между двата реда очи много по-широкъ отъ диаметъра на срѣднитѣ предни очи. Задниятъ редъ очи правъ. II-то членче на задната двойка брадавички по-кѫси отъ основното (фиг. 4б): Родъ *Cicurina*
— Долната устна по-кѫса отколкото широка (фиг. 4е). Тибията и метатарзусътъ на I-та двойка крачка леко приплеснати и съ два надлъжни реда дълги четинки на долната страна 6
6. Клипеусътъ (пространството между очитѣ) отвесенъ, не е по-широкъ, или едва по-широкъ отъ диаметъра на преднитѣ срѣдни очи. Предниятъ редъ очи изпъкналъ назадъ; гледани отгоре иматъ видъ на фиг. 4 ж: . . . . . Родъ *Cryphoeca*
— Клипеусътъ има косо разположение и много по-широкъ отъ диаметъра на преднитѣ срѣдни очи. Гледани анфасъ, представляватъ фиг. 4 з. Предниятъ редъ очи само малко изпъкналъ назадъ. . . Родъ *Tuberta*

(не е намѣренъ у насъ)

Родъ **Coelotes** Blackw.

Таблица за опредѣление на видоветѣ:

1. Женски: Епигината кожеста, снабдена отъ всѣка страна съ по единъ облически зѫбовиденъ шипъ, а по срѣдата съ хлътнатина, ограденъ съ характерна хитинена склуптура 2
— Мѫжки: Гениталнитѣ придатъци съ много характерна за отдѣлнитѣ

видове хитинена структура, раздѣлени на две нееднакви части чрезъ мембрановиденъ шевъ: основната или stemma е права, почти цилиндрична и раздѣлена при основата си и дава началото на единъ шипъ или стилетъ и крайната (горната) или кондукторътъ, който е отъ най-различна форма и голѣмина 12

2. Зжбовиднитѣ шипове отъ страни на епигината слабо развити и неясно обелязани. Плаката по срѣдата хлътнала, съ 4 пукнатини; отстрани оградена съ 2 паралелни хитинени гънки, които заематъ почти цѣлата дължина на епигината (фиг. 5 а) . . . . . *C. longispina*

— Зжбовиднитѣ шипове добре развити и ясно обелязани 3

3. Епигиналната хлътнатина се простира по цѣлата дължина на плаката и е ясно ограничена отстрани и съ преднитѣ си жгли, когато отпредъ по срѣдата границата ѝ е заличена и прекжсната 4

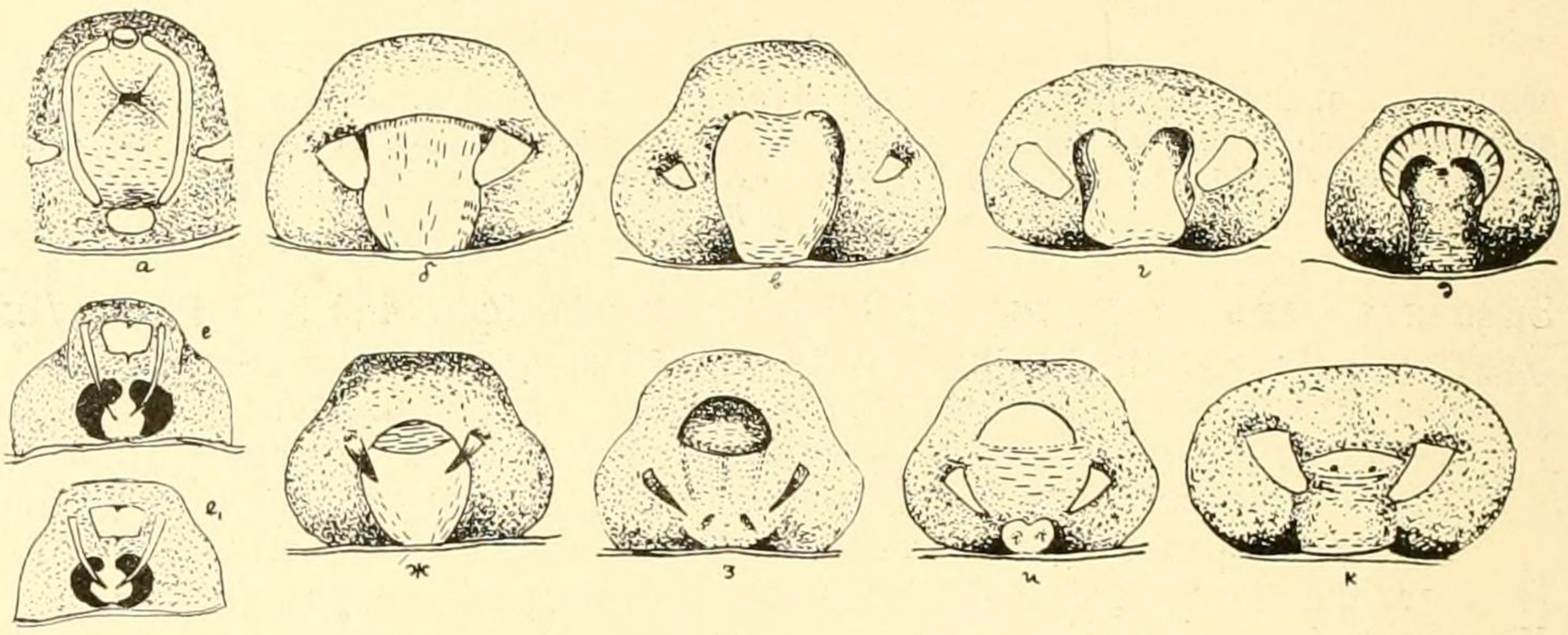

Фиг. 5. — Женското полово отверстие (вулва, епигина) у: а. *Coelotes longispina*, б. *C. terrestris*, в. *C. atropos*, г. *C. Poweri*, д. *C. Kulczynsky*, е. *C. Jurinitschi*, ж. *C. Karlinsky*, з. *C. inermis*, и. *C. falciger*, и к. *C. pabulator*.

— Епигиналната хлътнатина заема само предната половина на плаката и е ясно ограничена отпредъ и отъ страни 7

4. Странитѣ на епигиналната хлътнатина прави и успоредни, напредъ съ завити жгли. Зжбовиднитѣ шипове разположени по срѣдата или малко предъ срѣдата (фиг. 5 b): . . . . . *C. atropos.*

— Странитѣ на епигиналната хлътнатина не сж паралелни, по срѣдата угънати депресирани 5

5. Странитѣ на епигиналната хлътнатина слабо угънати и депресирани; напредъ напълно ограничена. Зжбовиднитѣ шипове разположени малко задъ предния ржбъ на епигиналната плака (фиг. 5 б): . *C. terrestris*

— Странитѣ на епигиналната хлътнатина силно огънати, така че плаката по срѣдата изглежда пристисната; предната граница не е пълна 6

6. Епигиналната хлътнатина почти еднакво дълга и широка, или малко подълга. Зжбовиднитѣ шипове отстрани на плаката голѣми и съ основитѣ си разположени на нивото на преднитѣ жгли (фиг. 5 г.) *C. poweri*

— Епигиналната хлътнатина почти два пжти по-дълга отколкото широка. Зжбовиднитѣ шипове отстрани на плаката малки и сж разположени подъ преднитѣ жгли (фиг. 5 д.) . . . . . *C. kulczynsky*

7. Предната страна на малката епигинална хлътнатина арковидно извита . . 8

— Предната страна на епигиналната хлътнатина почти права или джговидно слабо извита 11

8. Зжбовиднитѣ шипове съ основата си разположени отстрани на нивото на предната страна на епигиналната хлътнатина 9

— Зжбовиднитѣ шипове съ основитѣ си разположени отстрани на задната половина на епигината 10
9. Предната страна на епигиналната хлътнатина почти права, съ заоблени ржбове. Зжбовиднитѣ шипове тънки, дълги, достигащи дори до задния ржбъ на епигината (фиг. 5 е) . . . . . *C. Jurinitschi*
— Предната страна на епигиналната хлътнатина ясно арковидна. Зжбовиднитѣ шипове кжси масивни (фиг. 5 ж) . . . . . *C. karlinsky*
10. Зжбовиднитѣ шипове сравнително тънки, бодловидни. Хлътнатината сравнително малка, тѣсна (фиг. 5 з): . . . . . *C. inermis*
— Зжбовиднитѣ шипове сравнително по-масивни. Епигиналната хлътнатина по-широка (фиг. 5 и): . . . . . *C. falciger*
11. Страничнитѣ зжбовидни шипове добре развити и разположени съ основитѣ си малко предъ нивото на преднитѣ жгли на епигиналната хлътнатина (фиг. 5 к.). Епигиналната плака почти еднакво дълга и широка, предната ѝ страна е почти права, или слабо джговидно извита . . . . . *C. pabulator*
— Страничнитѣ зжбовидни шипове малки, разположени на нивото на преднитѣ жгли на епигиналната плака (фиг. 9 в.). Епигиналната плака по-дълга отколкото широка, предниятъ ѝ ржбъ, гледанъ перпендиколярно, е леко извитъ . . . . . **C. pastor pirinicus** n. ssp.
12. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала безъ придатъци (фиг. 6 a_1, a_2, a_3, б) 13

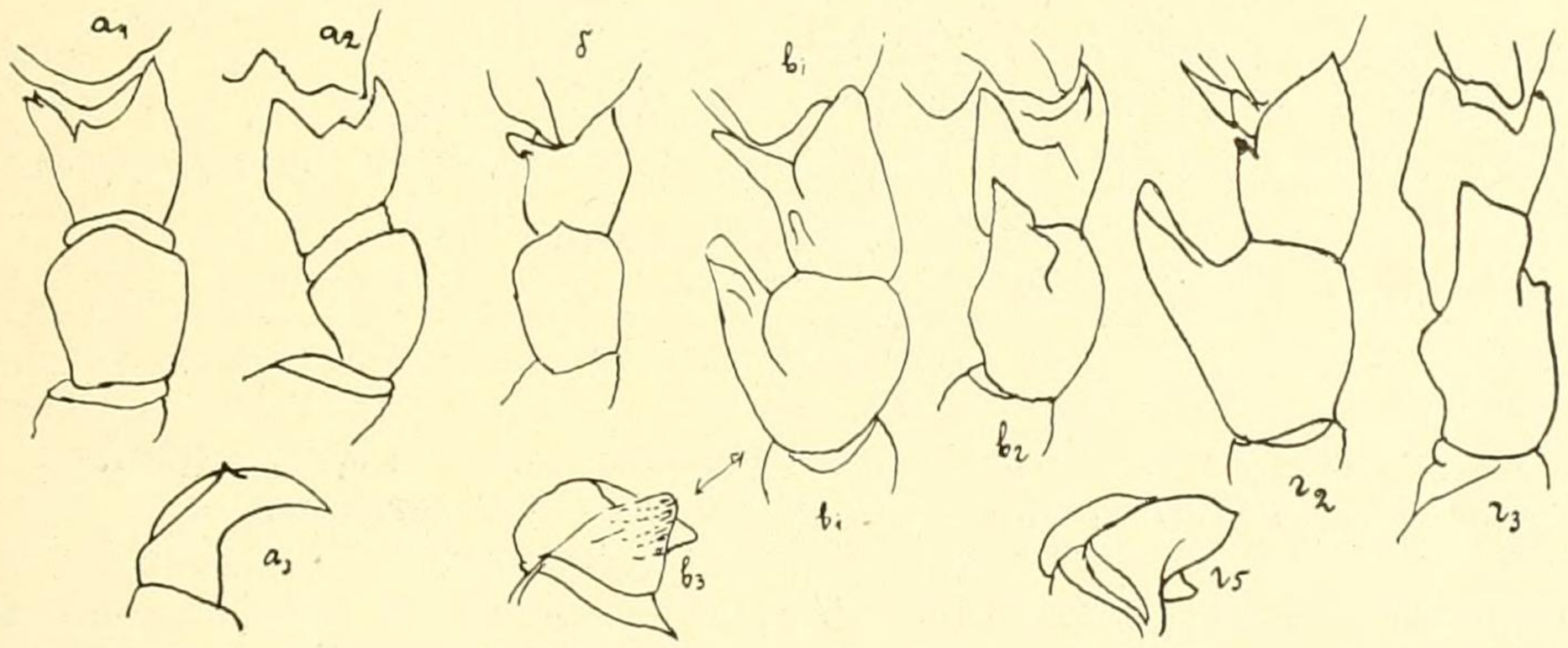

Фиг. 6. — Патела и тибия на ♂ копулационни органи у: a_1, a_2, a_3 *Coelotes inermis*; б. *C. falciger*; $в_1$, $в_2$, $в_3$ *C. atropos*; $г_2$, $г_3$, $г_5$ *C. pabulator*.

— Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала, въорженъ съ единъ придатъкъ, разположенъ по външната страна и насоченъ напредъ (фиг. 6 в, г,). Кондукторътъ безъ назжбване по предния си ржбъ 14
13. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала (фиг. 6 a_1, a_2 по предния си ржбъ съ 2 кжси конически придатъци. Кондукторътъ на гениталнитѣ придатъци (фиг. 6 a_3) арковидно извитъ, на върха заостренъ, по срѣдата на горния си ржбъ съ единъ малъкъ зжбецъ. *C. inermis*
— Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала (фиг. 6 б) съ единъ придатъкъ, изхождащъ по крайния ржбъ на членчето и втори придатъкъ, подъ първия, изхождащъ отъ срѣдата на членчето. — Кондукторътъ на гениталнитѣ придатъци източенъ, правъ, не е арковидно извитъ, или слабо извитъ, безъ зжбецъ по горния си ржбъ: . . . . . *C. falciger*.

14. Придатъкътъ на пателата, гледанъ въ профилъ отъ външната страна, на горния си ржбъ е силно разширенъ и заобленъ (фиг. 6 в$_1$, в$_2$). Кондукторътъ (фиг. 6 в$_3$) не е източенъ, при основата широкъ колкото и дължъ, не е извитъ, а правъ по вжтрешния си ржбъ, малко изпъкналъ по горния си край: . . . . . *C. atropos*

— Придатъкътъ на пателата, гледанъ въ профилъ отъ външната си страна, по горния край е правъ или едва изпъкналъ, насоченъ в'страни. Кондукторътъ по-дължъ отколкото широкъ (фиг. 6 г) 15

15. Израстъкътъ на пателата по вжтрешната страна безъ жлебъ; гледанъ отгоре е правъ, съ остъръ ржбъ, въ видъ на малъкъ килъ, който заема само крайната часть на придатъка; гледанъ отвънъ е тесловиденъ. Кондукторътъ при основата задебелялъ и масивенъ, къмъ края леко източенъ: . . . . . **C. pastor pirinicus** n. ssp.

— Израстъкътъ на пателата по вжтрешната си страна жлебовидно извитъ (улиевиденъ). Кондукторътъ тънъкъ, на края облически 16

16. Израстъкъ на пателата (фиг. 6 г$_2$, г$_3$, г$_5$), гледанъ отгоре и отъ долу е извитъ нагоре и затѣгнатъ навжтре. Кондукторътъ (фиг. 6 г$_5$) червено-кестенявъ, хитиненъ: . . . . . *C. pabulator*

— Израстъкътъ на пателата, гледанъ отгоре и отдолу, изправенъ и не загънатъ навжтре 17

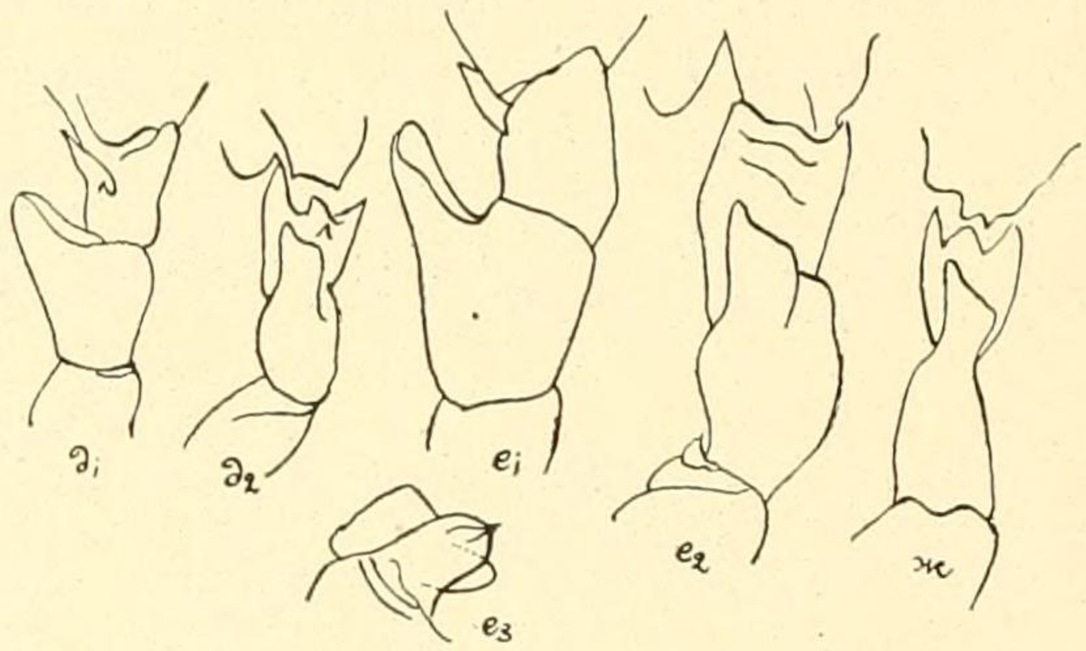

Фиг. 7. — Патела и тибия на ♂ копулационни органи у: д$_1$, д$_2$ — *Coelotes poweri*; е$_1$, е$_2$, е$_3$ — *C. terrestris*; ж. — *C. karlinsky*.

17. Израстъкътъ на пателата (фиг. 7 д$_1$, д$_2$.) гледанъ въ профилъ, по външната си страна изпъкналъ; гледанъ отъ външната страна — съ заоблени върхове. Кондукторътъ бѣлъ, мембрановиденъ, равномѣрно стѣсненъ къмъ края: . . . . . *C. poweri*

— Израстъкътъ на пателата (фиг. 7 е) гледанъ въ профилъ, е доста разширенъ, плосъкъ (фиг. 7 е$_1$); гледанъ отъ външната страна — съ единия си връхъ е източенъ, другия заобленъ (фиг. 7 е$_2$) 18

18. Кондукторътъ червеникавъ, съ почти паралелни страни, които на края бързо се стѣсняватъ и на самия край съединяватъ и образуватъ остъръ върхъ (фиг. 7 е$_3$) . . . . . *C. terrestris*

— Кондукторътъ извитъ подъ правъ жгълъ (фиг. 8) . . . . . *C. Karlinsky*

77. **Coelotes longispina** Kulczynsky

Характеренъ юго-източно-европейски видъ, разпространенъ по предпланински гористи мѣста, живѣе подъ камънитѣ или подъ падналитѣ трупи въ гористи или храсталачни мѣста. Описанъ е за пръвъ пжть отъ Унгария, а после намѣренъ и въ Австрия, Сърбия и България.

Разпространение въ България: За сега е познатъ отъ Брезникъ (Дрѣнски, 1926, р. 23). Едно ново находище на този видъ у насъ е възвишението Голо-бърдо, между Перникъ и Радомиръ, кждето е доста разпро-

страненъ. Това е най-югоизточното находище на този видъ, познато до сега.

* 78. **Coelotes terrestris** Wider

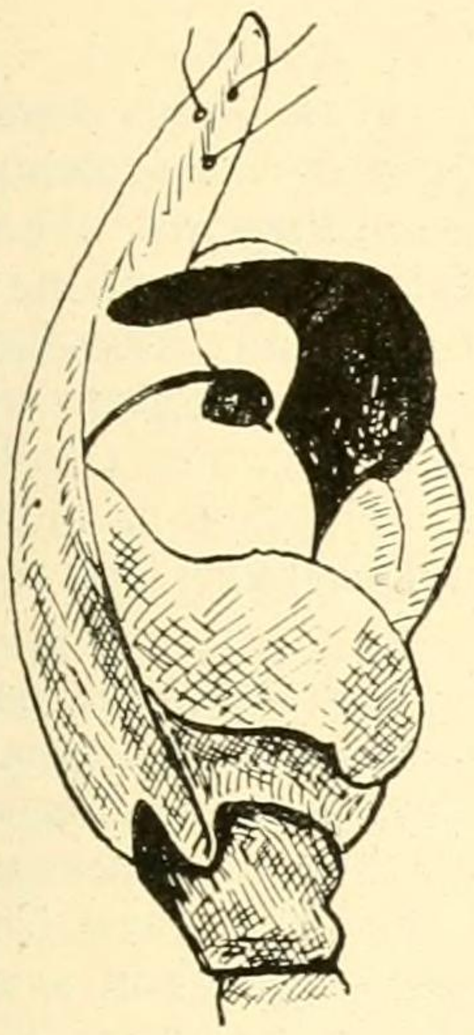

Фиг. 8. — Гениталнитѣ придатъци на ♂ копулационни органи у *Coelotes karlinsky*.

Срѣдно-европейски видъ, който има по-голѣмо разпространение на западъ отколкото на изтокъ Живѣе въ сѣнчести, хладни и влажни гори подъ камънитѣ, трупитѣ, а често и подъ окапалитѣ листа и мъха.

Географско разпространение: Срѣдна Европа, Англия, Унгария.

Разпространение въ България: За пръвъ пѫть сега се съобщава за България, съ находище „Голо-бърдо“, между Перникъ и Радомиръ. Това е най-юго-източното находище на вида (leg. P. Drensky, 27 V. 1939).

79. **Coelotes atropos** Walckenaer

Като предходния и заедно съ него, но има много по-широко разпространение както на западъ, тъй и на изтокъ. Живѣе въ горитѣ, подъ камънитѣ, трупитѣ или опадалитѣ листа и мъха.

Географско разпространение: Срѣдна Европа, Англия, Унгария и на Балканския полуостровъ отъ Македония, Сърбия и България.

Разпространение въ България: за сега е познатъ само отъ Пиринъ планина; по течението на Бъндеришката рѣка и Дамяница (Дрѣнски, 1921, p. p. 26-37; 1936, p. 22).

80. **Coelotes poweri** E. Simon

Описанъ отъ E. Simon въ 1875 година отъ Южна Франция и отъ другаде за сега не е познатъ. По материяли отъ Осогова-планина съобщихъ този видъ въ 1913 година за България (Дрѣнски, 1913 p. 71). Екземпляръ отъ Осогова-планина е провѣренъ и отъ Prof. Wl. Kulczinsky (1911 г.). Този екземпляръ се намира въ сбирката ми отъ паяци, която се съхранява въ Зоологическия институтъ при Университета. — Презъ 1939 год. намѣрихъ този видъ и на Голо-бърдо, между Радомиръ и Перникъ. Живѣе подъ камънацитѣ въ гориститѣ мѣста (Дрѣнски, V. 1939).

81. **Coelotes Kulczynsky** P. Drensky 1915

Syn.: *Coelotes intermedius* Roşca 1935. — Zoolog. Anzeiger, Bd. III. 1915.

Този много характеренъ видъ *Coelotes* е описанъ за пръвъ пѫть отъ България, кѫдето има доста широко разпространение, главно въ гористи и подпланински мѣста: Витоша, Осогова, Централния Балканъ (Троянско) и Берковския Балканъ (Дрѣнски 1915, p. p. 154-155, Tabl. II, fig. 2, a, b, Type); Пиранъ-планина: Бъндерица, Дамяница, Тодоринъ-върхъ, Газай (Дрѣнски 1921, p. 45); Рила-планина при Чамъ-кория (Дрѣнски 1932, p. 329).

Въ последно време разпространението на този видъ се разшири и извънъ предѣлитѣ на България. Въ 1935 година Dr Al. Rosca, асистентъ при Университета въ Черновицъ-Буковина, описа подъ името *Coelotes intermedius* единъ видъ отъ Буковина — Източни Карпати, който по белезитѣ, които притежава, се идентифицира напълно съ вида *Coelotes Kulczynsky*, описанъ отъ България презъ 1915 година.[1])

---

[1]) Drensky P. — Über die Identifizierung einiger Spinnenarten, die von Dr Al. Rosca (1935 u. 1936) als neu für die Bukowina beschrieben werden. — Mitteilungen der Bulg. entom. Gesellschaft in Sofia, Bd. X, pp. 85—87. Sofia, 1938.

Съ това разпространение видътъ *C. Kulczynsky* се очертава като единъ характеренъ юго-източно-европейски видъ. Може да се очаква, че неговото разпространение ще се разшири и въ други направления.

82. **Coelotes Jurinitschi** P. Drensky 1915

Като предходниятъ и заедно съ него въ гориститѣ мѣста подъ камънитѣ. За сега неговото географско разпространение се ограничава само на балканитѣ въ България и извънсегашнитѣ предѣли на България въ Бѣломорска Тракия: Гюмюрджина (Дрѣнски, 1921, p. 45.). Отъ България познатъ отъ: Витоша, Централния Балканъ при Троянъ, Западенъ Балканъ при Берковица, Вършецъ и гара Лакатникъ, Рила при Рилския манастиръ, Родопи при Чепеларе и Бачковски манастиръ, Осогова-планина надъ с. Богословъ (Дрѣнски 1915, pp. 155-156, Tabl. II, fig. 1 a, b c, d; Type); Пиринъ-планина: Бъндерица (Дрѣнски 1921, p. 45); Рила-планина при Чамъ-Курия (Дрѣнски 1932, p. 329).

При това широко разпространение на *C. Jurinitschi* въ България, споредъ мѣстото кждето се срѣща, той се явява въ две твърде различаващи се форми: 1. отъ низкитѣ подпланински мѣста той се явява въ една форма, която има главогръдъ и абдоменъ свѣтло бледи и съ епигина сравнително кжса и съ по кжси шиповидни придатъци. Тази форма описахъ като *Coelotes Jurinitschi* Dren. var. *flavus* P. Dren.; 2. отъ по-високитѣ предѣли и повлажни и сѣнчести мѣста на планинитѣ той се явява въ форма, която има тъмни, почти черни главогръдъ и обдоменъ и съ епигина по-дълга, отколкото широка, съ дълги шиповидни придатъци. Тази форма описахъ още на времето като *Coelotes Jurinitschi* Dren. var. *niger*.

83. **Coelotes Karlinsky** Kulczynsky

По своето разпространение на Балканскиятъ полуостровъ е твърде близъкъ съ предходнитѣ два вида: *C. Kulczynsky* и *C. Jurinitschi*. Срѣща се заедно съ тѣхъ подъ камънитѣ или трупитѣ, а често и подъ мъха на гористи и влажни планински мѣста.

Географско разпространение: Характеренъ юго-източно-европейски видъ съ разпространение само на Балканския полуостровъ, предимно въ северната му широка половина, а именно: Босна, Херцеговина, България и Бѣломорска Тракия.

Разпространение въ България: Централенъ Балканъ при Троянъ (Дрѣнски, 1911, p. 42); Витоша надъ Драгалевския манастиръ, Западенъ Балканъ при Берковица и Черепишкия манастиръ (Дрѣнски, 1913, p. p. 62-63); Осогова планина надъ с. Богословъ (Дрѣнски, 1917, p. 154); Пиринъ-планина: Бъндерица, Дамяница (Дрѣнски, 1921, p. 37); Рила-планина — Чамъ-Куря (Дрѣнски, 1932, p. 329).

84. **Coelotes inermis** L. Koch

Единъ отъ най-разпространенитѣ видове на родъ *Coelotes*. Живѣе подъ камънитѣ или падналитѣ трупи на влажни гористи мѣста, заедно съ предходнитѣ видове.

Географско разпространение: почти цѣла Франция, Белгия, Германия съ Австрия, Тиролъ и Галиция, Швейцария и на Балканския полуостровъ е познатъ отъ: Кроация, Черна-Гора, Сърбия и България. Съ това си разпространение се очертава като срѣдноевропейски видъ, съ доста широко разпространение на западъ и истокъ. България е най-юго-източната му граница на разпространение.

Разпространение въ България: Калоферски балканъ при Калоферския манастиръ, Търсовецъ — Казанлъшко (Юриничъ и Дрѣнски, 1917, p. 122); Родопи при Хвойна (Дрѣнски, 1915, p. 152-153); срѣща се често и

въ пещеритѣ: Сухата дупка при Чепино и Дрѣновската пещеря при Котелъ (Дрѣнски, 1931, p. 11).

85. **Coelotes falciger** Chyzer u. Kulczynsky

По своето разпространение прилича на *C. longispina*. Описанъ е за пръвъ пѫть отъ Унгария и Австрия, а по-късно намѣренъ почти въ всички страни на Балканския полуостровъ: Сърбия, Македония и България. Съ това си разпространение вида *C. falciger* се очертава като балкански видъ.

Разпространение въ България: Намѣренъ при Драгоманъ (Дрѣнски, 1936, p. 22), а въ последно време намѣренъ и на възвишението Голо-Бърдо, между Радомиръ и Перникъ (25. V. 1938, leg. П. Дрѣнски).

86. **Coelotes pastor pirinicus** n. ssp.

Въ 1875 година E. Simon[1]) описа подъ името *C. pastor* единъ видъ *Coelotes* отъ Южна Франция. По късно разпространението на този видъ се разпростре и въ областитѣ на Изера, Сома, в. Монтбланъ до 2400 метра и други части отъ високитѣ Алпи. Съ това *C. pastor* се очерта като планински медитерански видъ (фиг. 9). По-късно въ 1892 година Prof. Kulczynsky[2])

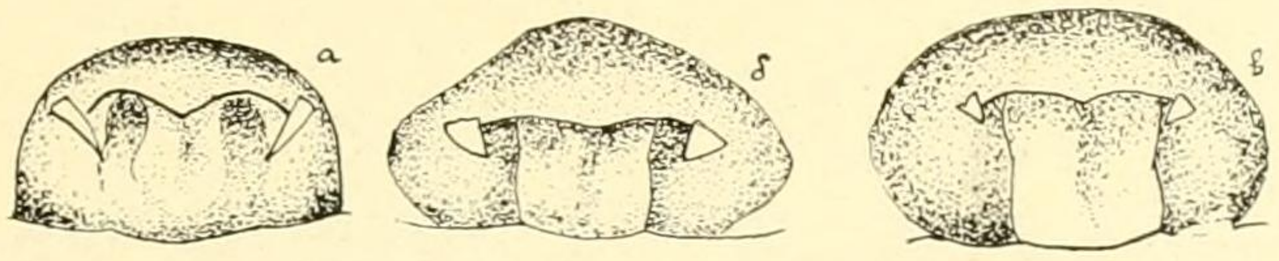

Фиг. 9. — Женското полово отверстие на: а. *Coelotes pastor typicus*, б. *Coelotes pastor tirolensis* и в. *Coelotes pastor pirinicus* n. ssp.

описа отъ Тиролскитѣ Алпи единъ новъ подвидъ отъ *C. pastor*, а именно *C. pastor tirolensis* Kulcz., съ разпространение освенъ въ Тиролскитѣ Алпи, още и отъ всичкитѣ части на тъй наречените „les Alpes orientales“ въ Швейцария и Италия. Този подвидъ, споредъ Prof. Kulczynsky е добре охарактеризиранъ съ епигината (фиг. 9б) и останалитѣ си белези.

Въ 1921 година[3]) съобщихъ този видъ отъ Пиринъ планина. При по-щателно преглеждане на материялитѣ отъ Пиринъ планина, се оказа, че екземпляритѣ отъ тамъ се значително различаватъ, както отъ типичната форма отъ Франция, тъй и отъ тази описана отъ Prof. Kulczynsky отъ Тиролскитѣ и Източнитѣ Алпи като *ssp. tirolensis*. Това ми даде основание да отдѣля нашия видъ отъ Пиринъ планина въ самостойна географска раса, подъ името *Coelotes pastor pirinicuis* n. ssp., който има следнитѣ по-главни белези:

Епигината (фиг. 9в) съ зѫбци кѫси и недоразвити; епигиналната плака почти еднакво дълга и широка (тази у *ssp. tirolensis* (фиг. 9 б) по-широка, отколкото дълга).

Географско разпространение: Както вече казахме, видътъ *C. pastor* се очертава като планински медитерански видъ, съ разпространение: високитѣ Алпи въ Южна Франция, Източнитѣ Алпи въ Швейцария, Италия и Тиролитѣ и като най-ново и най-юго-източно находище Пиринъ планина въ България.

У насъ въ Пиринъ планина *C. pastor* е намѣренъ на около 1800 метра по Бендеришката рѣка и на сѫщата височина по р. Дамяница. (Дрѣнски 1921, p. 37).

---

[1]) „Les Arachnides de France“, T. II, p. 38.
[2]) „Fragmenta arachnologica“, IV, p. 454, fig. 6, 9 и 10. 1906.
[3]) „Паяци отъ Източ. Македония и Пиринъ пл.“, Сп. Бълг. ак. наук., кн. XXIII. p. 37, София 1921.

87. **Coelotes pabulator** E. Simon.

Като предходниятъ характеренъ планински медитеранскн видъ, разпространенъ на западъ въ французскитѣ и швейцарски Алпи, а на истокъ въ Пиринъ-планина въ България. Това е най-източната граница въ разпространението на този медитеранскн планински видъ. Въ Пиринъ-планина го събирахъ предимно подъ камънитѣ на открититѣ поляни надъ 1800 м. височина.

Родъ **Tegenaria** Latreille

Таблица за опредѣление на видоветѣ:

1. Предниятъ редъ очи, гледанъ отпредъ, образуватъ права линия; срѣднитѣ очи много по-малки отъ страничнитѣ; задниятъ редъ очи, гледанъ отгоре, леко извитъ дъговидно, рѣдко въ права линия. Брадавичкитѣ свѣтли, крайното членче на горнитѣ брадавички малко по-кѫсо отъ основното — ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала безъ придатъци . . . . . *T. armigera*
(Не е намѣренъ въ България)
— Предниятъ редъ очи, гледанъ отпредъ, много или малко дъговидно извитъ 2

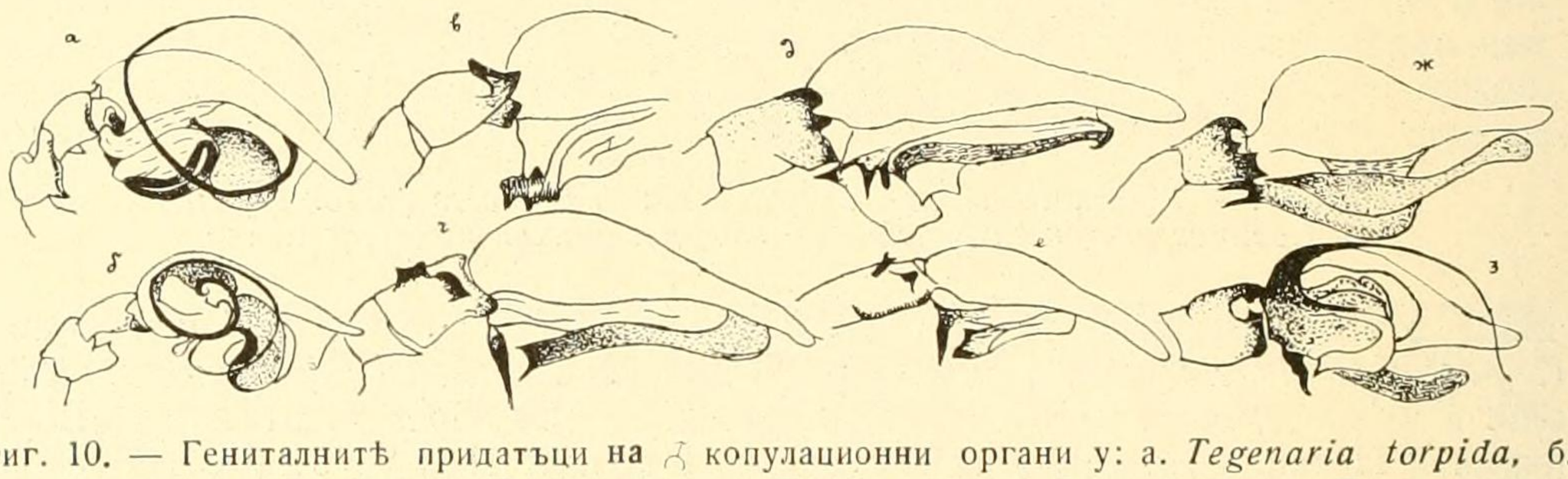

Фиг. 10. — Гениталнитѣ придатъци на ♂ копулационни органи у: а. *Tegenaria torpida*, б. *T. conveniens*, в. *T. picta*, г. *T. feruginea*, д. *T. silvestris*, е. *T. parietina*, ж. *T. campestris*, з. *T. annulata*.

2. Задниятъ редъ очи, гледанъ отгоре, въ видъ на права линия, или леко извитъ — ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала въоръжена съ единъ придатъкъ, разположенъ по външната страна 3
— Задниятъ редъ очи, гледанъ отгоре, извитъ дъговидно. — ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала безъ придатъци. 4
3. Задниятъ редъ очи голѣми, еднакво отдалечени, наредени въ права линия. Предниятъ редъ очи изпъкналъ назадъ, срѣднитѣ отъ тѣхъ помалки. Крайното членче на горнитѣ брадавички дълго колкото и основното. — ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала въоръжена съ единъ твърде дългъ външенъ придатъкъ, насоченъ къмъ основата и накрая раздвоенъ. Тибията на сѫщитѣ овална, съ единъ тънковиденъ израстъкъ отдолу и съ продължение накрая. Гениталнитѣ придатъци сложно устроени, въоръжени съ дълго нишковидно продължение, завито около сѫщитѣ единъ пѫть спирално; кондукторътъ на сѫщитѣ еднакво дългъ и широкъ, масивенъ (фиг. 10а) — ♀. Епигината (фиг. 11а) по срѣдата представена съ овална мембрановидна плака, малко по-дълга, отколкото широка, заобиколена съ по-тъмна зона . . . . . *T. torpida*
— Задниятъ редъ очи слабо изпъкналъ назадъ. — ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала съ два придатъка: единъ

по-широкъ, дълъгъ и на края слабо раздвоенъ и втори, остъръ по-малъкъ и слабо развитъ. Тибията на сѫщитѣ овална, напредъ продължена въ тръновиденъ придатъкъ. Гениталнитѣ придатъци сложно устроени, снабдени съ дълъгъ нишковиденъ придатъкъ, завитъ нѣколко пѫти спирално. Кондукторътъ на сѫщитѣ почти два пѫти по-дълъгъ, отколкото широкъ (фиг. 10 б). — ♀. Епигината (фиг. 11б) съ сърдцевидна мембрановидна плака по срѣдата, малко по-широка отколкото дълга, заобиколена съ по-тъмна зона . . . . *T. conveniens*

4. ♂. Външната ламела на гениталнитѣ придатъци свободна, не е нагѫната, саблевидно извита, продължена до къмъ тарзалния бодилъ 5

— ♂. Външната ламела на гениталнитѣ придатъци подвита въ полукрѫгъ, като образува бордюра, която не преминава вънъ отъ границата на гениталната алвеола. — Крайното членче на горнитѣ брадавички дълго колкото и основното, или малко по-дълго 10

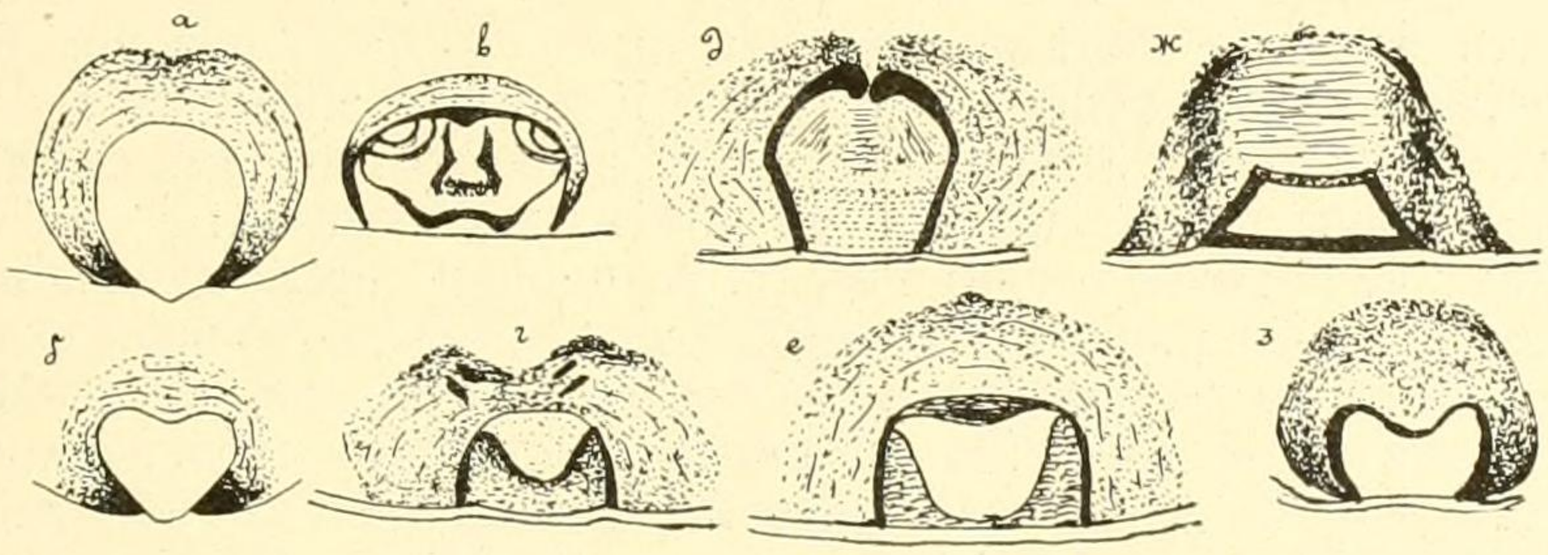

Фиг. 11. — Женското полово отверстие (епигината) у: а. *Tegenaria torpida*, б. *T. conveniens* в. *T. picta*, г. *T. feruginea*, д. *T. silvestris*, е. *T. parietina*, ж. *T. campestris*, з. *T. annulata*.

5. Крайното членче на горнитѣ брадавички много по-дълго отъ основното тънко, източено, островърхо. ♂. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала въорѫжена съ единъ външенъ и краенъ придатъкъ и отъ единъ втори страниченъ и доленъ придатъкъ (фиг. 10 в). Тарзусътъ на сѫщитѣ оваленъ, къмъ края изтъненъ и продълженъ въ видъ на пръстъ, който е дълъгъ колкото и разширената часть . . . . . *T. picta*

— Крайното членче на горнитѣ брадавички дълго колкото и основното . . 6

6. ♂. Тибията на пипалата почти цилиндрична и повече отъ два пѫти по-дълга, отколкото широка, съ едно надебеление по крайната си часть, което назадъ не надминава срѣдата на членчето, по което надебеление напредъ изпъкватъ 2 зѫбовидни придатъци (фиг. 10 е). Краката много дълги. — ♀. Срѣднитѣ очи отъ двата реда еднакви; преднитѣ срѣдни очи малко по-малки отъ страничнитѣ. Метатарзусътъ на IV двойка крачка по-дълъгъ отъ пателата и тибията наедно взети 7

— ♂. Тибията на пипалата едва $^1/_3$ по-дълга, отколкото широка, на края въорѫжена съ 2 зѫбовидни придатъци отъ разна форма и голѣмина. — ♀. Метатарзусътъ на IV дв. крачка по-кѫсъ, или дълъгъ колкото тибията и пателата заедно взети. Гръдното щитче кафяво, по срѣдата и отстрани съ свѣтли петна. Основното членче на горнитѣ брадавички черни 8

7. ♂. Тибията на пипалата (фиг. 10 е) най-малко 4 пѫти по-дълга, отколкото широка, въорѫжена на предния си край съ 2 малки черни придатъци; първиятъ насоченъ напредъ, конически и вториятъ съ паралелни страни, който често накрая е раздвоенъ. Гениталнитѣ придатъци доста сложно устроени, при основата съ единъ хоризонталенъ шипо-

виденъ придатъкъ. Кондукторътъ лентовиденъ. — Краката много дълги, съ тъмно-кафявъ фемуръ на преднитѣ крака. — ♀. Епигината (фиг. 11е) съ почти правожгълна мембрановидна плака, съ заоблени върхове, заобиколена съ по-тъмна зона, а въ срѣдата разсвѣтлена *Teg. parietina*

— ♂. Тибията на пипалата (фиг. 10 з) малко повече отъ два пѫти по-дълга отколкото широка, въоржжена напредъ съ два сравнително по-добре развити черникави придатъци: единиятъ кѫсъ и широкъ, другиятъ по дългъ, на върха заобленъ и отстрани вълновидно разширенъ. Тарзалното членче на сѫщитѣ е по-широко въ сравнение съ предния видъ. Гениталнитѣ придатъци сѫ съ по-дългъ, тънъкъ тръновиденъ придатъкъ, въ хоризонтално направление. Кондукторътъ на гениталнитѣ придатъци оваленъ.— ♀. Епигината (фиг. 11з) съ полулунна мембрановидна плака, заобиколена съ широка тъмна зона: *T. annulata*

8 ♂. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала съ два почти еднакво голѣми, черни придатъци, разположени по крайния преденъ рѫбъ (фиг. 10 д). — ♀. Епигината (фиг. 11 д) почти два пѫти по-широка, отколкото дълга, представена въ срѣдата съ четиржгълна плака, врѣзана по предната си страна: . . . *T. silvestris*

— ♂. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала въоржжена подъ предния рѫбъ съ единъ горенъ и единъ външенъ придатъкъ. Фемуритѣ на първитѣ две двойки крачка тъмни, хитинизирани . 9

9. ♂ и ♀. Срѣднитѣ предни очи по-голѣми отъ преднитѣ странични и срѣднитѣ задни очи. — ♂. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала (фиг. 10 г), гледана въ профилъ, права, въоржжена съ два почти еднакви черни придатъци, разположени по последната $^1/_4$ на членчето. — ♀. Епигината (фиг. 11 г) повече отъ два пѫти по-широка отколкото дълга, представена въ срѣдата съ правожгълна плака, силно вгжната по предната си страна: . . . . . *T. ferruginea*

— ♂ и ♀. Очитѣ отъ предния редъ почти еднакво голѣми. — ♂. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала по крайния преденъ рѫбъ съ 2 кѫси придатъци, а по срѣдата на членчето единъ раз-

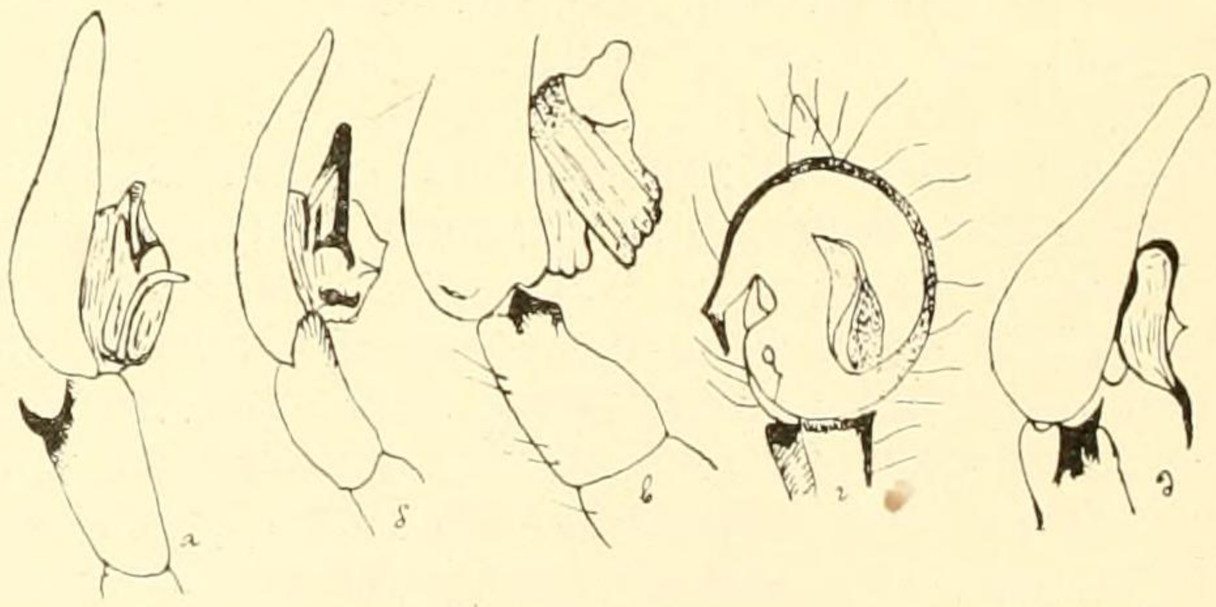

Фиг. 12. — Гениталнитѣ придатъци на ♂ копул. органи у: а. *Tegenaria domestica*, б. *T. pagana*, в. *T. agrestit*, г. *T. argaeica*, д. *T. atrica*.

двоенъ придатъкъ. — ♀. Епигината почти еднакво дълга и широка, представена въ основата съ широка трапецовидна плака (фиг. 11 ж) *T. campestris*

10. Крайното членче на горнитѣ брадавички коническо, бледо, кожесто, дълго колкото и основното, но заострено на края. Преднитѣ очи, гледани отпредъ, въ видъ на почти права линия 11

— Крайното членче на горнитѣ брадавички твърдо, хитинено, тъмно оцвѣтено най-малко отъ горната страна и при основата; дълго е колкото и основното, или обикновено по-дълго отъ основното. Преднитѣ очи,

гледани отпредъ, въ видъ на дъговидна линия и почти еднакво голѣми, или срѣднитѣ малко по малки 12

11. ♂ и ♀. Горнитѣ брадавички бледи, мембрановидни. Абдоменътъ белезникавъ или тъмно сивъ, отгоре съ малки кафяви петна, наредени въ редове, повечето назадъ. — ♂. Тибията на пипала (фиг. 12 а) права и отдолу плоска, безъ краенъ придатъкъ, но е въоръжена съ два къси придатъци, разположени по външната страна на последната $^1/_3$. — ♀. Епигината (фиг. 13 а) полулуна, по широка отколкото дълга, представена въ основата съ една напрѣчна хитинена тъмна часть, по крайщата съ по-тъмни петна, — Краката тъмно-сиви, заднитѣ често съ по-тъмни пръстенчета . . . . . *T. domestica*

— ♂ и ♀. Горнитѣ брадавички съ основно членче хитинизирано, черно, или най-малко по-тъмно отъ крайното членче, което е бѣлезникаво, мембрановидно. Абдоменътъ отгоре тъмно-сивъ, пунктиранъ черно; върху предната му часть по срѣдата една надлъжна тѣсна ивица, обградена съ жълти петна. — ♂. Тибията на пипалата (фиг. 12 б) дъговидно извита, въоръжена съ единъ краенъ, добре развитъ придатъкъ и едни по-слабо развити придатъци по последната $^1/_4$ на членчето. — ♀. Епигината (фиг. 13 б) почти еднакво дълга и широка,

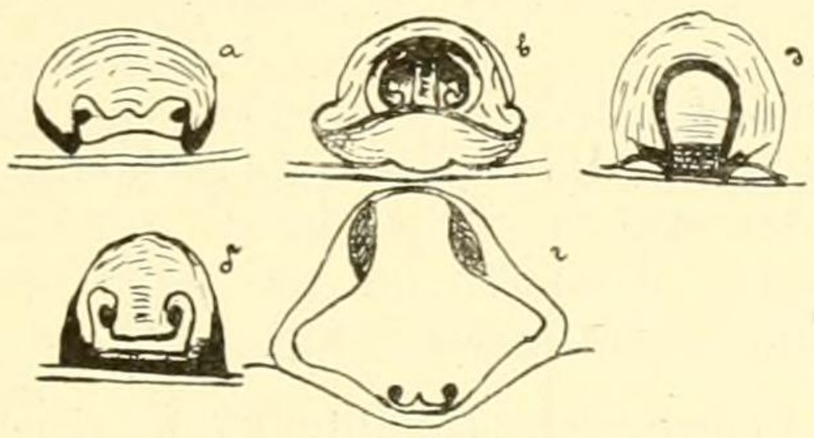

Фиг. 13. — Женското полово отверстие (епугината) у: а. *Tegenaria domestica*, б. *T. pagana*, в. *T. agrestis*, г. *T. argaeica*, д. *T. atrica*.

представена при основата съ червено-кестенявъ, хитиненъ, напрѣченъ прагъ, по крайщата си разширенъ напредъ и загражда две тъмни петна . . . . . *T. pagana*

12. ♂. Тарзусътъ на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала широкъ, издутъ и завършва съ късо пръстовидно продължение, много по-късо отъ разширената часть. Тибията на сжщитѣ притежава единъ късъ придатъкъ по външната страна. — ♀. Епигината представена съ две хлътнати фасетки. — ♂ и ♀. Преднитѣ очи еднакви, или срѣднитѣ малко по-малки. Срѣднитѣ очи отъ двата реда еднакви, или тѣзи отъ предния редъ малко по-голѣми, краката сравнително къси 13

— ♂. Тарзусътъ на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала нормално развитъ, разширената часть нормална, пръстовидното продължение по-дълго, или най-малко дълго колкото и разширената часть. Тибията на сжщитѣ въоръжена съ два придатъка: този по външната страна, при основата саблевидно извитъ. — ♀. Епигината назадъ подигната и отъ всѣка страна има по единъ остъръ зжбъ. — ♂♀. Преднитѣ срѣдни очи по голѣми отъ срѣднитѣ задни очи, но сж еднакви или малко по-голѣми отъ страничнитѣ. Краката сравнително тънки и дълги 14

13. ♂. Гениталнитѣ придатъци (фиг. 12 в), гледани въ профилъ, силно изпъкнали, набраздени и къмъ края конически продължени и заоблени. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала при основата по-широка, съ единъ късъ, черенъ придатъкъ; по горната

страна съ нѣколко по-дълги четинки. — ♀. Епигината (фиг. 10 в) при основата изпъкнала, въ срѣдата представена съ овална полулунна плака, раздѣлена по срѣдата съ надлъжно стълбче: *T. agrestis*

— ♂. Генитиалнитѣ придатъци обикновени, гледани анфазъ, почти кржгли, съ доста характерна склуптура, представена на фиг. 12 г. Тибията на пипалата при основата по-тѣсна, къмъ края разширена. Тибията и таразусътъ обрасли съ множество по-дълги четинковидни влакна. — ♀. Епигината (фиг. 13 г.) представена съ голѣма трапецовидна плака, при основата слабо хитинизирана въ видъ на напрѣчно разположенъ знакъ 3 . . . . . *T. argaica*

14. ♂ ♀. Краката едноцвѣтни, дълги. Абдоменътъ отгоре черникавъ, по срѣдата разсвѣтленъ съ 3-4 свѣтли знаци. Стернумътъ кафявъ, съ надлъжна по свѣтла ивица по срѣдата и по-свѣтли петна на периферията. ♂. Краката дълги. Тибията на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала (фиг. 12 д) по-дълга отколкото широка, въоржжена по срѣдата на втората половина съ единъ добре развитъ, конически придатъкъ и съ втори придатъкъ при крайния ржбъ. Гениталнитѣ придатъци доста изпъкнали и продължени назадъ въ конически придатъкъ — ♀. Епигината (фиг. 13 д) овална, еднакво дълга и широка, представена по срѣдата съ овална плака, заобиколена съ черникава линия . . . . . *T. atrica*

—♂ ♀. Краката кжси. Абдоменътъ и стернумътъ почти едноцвѣтни, тъмносиви. — ♂. Непознатъ. ♀. — Епигината (фиг. 13 е) овална, малко по-широка отколкото дълга, въ срѣдата представена съ една почти сърдцевидна плака, вгжната по предната страна, въоржжена отстрани съ два шиповидни израстъци . . . . . *T. dentifera*

88. **Tegenaria torpida** C. L. Koch.

Срѣдноевропейски видъ, съ широко разпространение на западъ почти въ цѣла Франция, Швейцария, като стига до Пиринеитѣ, а на истокъ отъ Алпитѣ е установенъ въ Германия, Горна Италия и на Балканския полуостровъ въ Кроация и България.

Разпространение въ България: Витоша, надъ с. Драгалевци, софийско (Дрѣнски 1913, р. 66); Пиринъ-планина: надъ Банско, Бъндерица (1500 м. в.), Дамяница — 1700 м. в. (Дрѣнски 1921, р. 41); Рила планина при Чамъ-Курия, 1300 м. в. (Дрѣнски 1932, р. 328). — Планински видъ, който живѣе въ гористи и сѣнчести мѣста и плете паяжината си въ хралупитѣ на стари дървета, или въ открититѣ корени на дърветата и мъхътъ.

89. **Tegenaria conveniens** Kulczynsky.

Източноевропейски видъ, описанъ за пръвъ пжть презъ 1913 година отъ входоветѣ на пещеритѣ въ Босна и Херцеговина. Но той не е типично пещеренъ. Второто му находище е България, кждето до сега не е намѣренъ въ връзка съ пещеритѣ. Съ това си разпространение този видъ се очертава като западнобалкански видъ, разпространението на който не е още добре изучено.

Разпространение въ България: Витоша планина, високо въ гористата часть на Бояна, почти подъ Боянския водопадъ (Дрѣнски 1915, р. 153—154). Обича влажни, сѣнчести и студени мѣста, поради което пещеритѣ ще го привличатъ.

90. **Tegenaria parietina** Fourcroy.

Южно-и срѣдно европейски видъ, разпространенъ въ всички медитерански страни: Франция, Испания, Италия, Балканския полуостровъ, Мала

Азия, Алжиръ, Египетъ, Александрия, островъ Мадейра, Капъ и др. Срѣща се и въ Русия, Северна Африка, Сирия и Атлантическитѣ острови. На Балканския полуостровъ познатъ отъ Далманция, Кроация, Македония, Тракия, Гърция и България.

Разпространение въ България: с. Брѣстовица, пловдивско, Рилски манастиръ, 1000 м. в. (Юриничъ и Дрѣнски 1917, р. 121); Якоруда, Мехомия и Банско (Дрѣнски 1921, р. 38); София и Малко Търново (Дрѣнски 1936, р. 27). — Плете голѣма паяжина въ стари зидове, скали или въ оборитѣ и жилищата на човѣка. Въ по-южнитѣ мѣста винаги на открито, а въ по-севернитѣ мѣста на закрито въ оборитѣ, плѣвнитѣ или жилищата на човѣка. Съ дългитѣ си крака, особено мжжкия, прави впечатление на всички като най-едрия и страшенъ нашенски паякъ.

91. **Tegenaria annulata** Kulczynsky.

Описанъ въ 1913 година отъ Херцеговина. Второто му находище, провѣрено и отъ самия Prof. Wl. Kulczynsy, е България. Съ това си разпространение се очертава като балкански видъ, но географското му разпространение е още не добре изучено.

Разпространение въ България: У насъ познатъ само отъ Пиринъ-планина, кждето е установенъ отъ нѣколко находища, всички надъ 2000 м. в., а именно: Валявица, Добринишки превалъ, Момини двори, Попово езеро, Бъндерица, Тодоринъ върхъ, всички между 2000 — 2400 м. в. (Дрѣнски 1921, р. 41). Плете малка и слаба паяжина подъ камънитѣ или въ пукнатинитѣ на скалитѣ.

92. **Tegenaria silvestris** L. Koch.

Южно- и срѣдно-европейски видъ, съ доста широко разпространение въ Франция — до Пиринеитѣ, Германия, Швейцария и на Балканския полуостровъ въ Сърбия, Македония и България.

Разпространение въ България: У насъ има широко разпространение, като често навлиза и въ пещеритѣ, а на височина достига до 1000 м. надъ морето. (Алиботушъ-планина). Познатъ е за сега отъ слѣднитѣ находища: Пещерята при Лъжене, ловчанско, Лѣсковската пещеря при с. Арбанаси, търновско, Каялъка при Плѣвенъ, пещерята Лепаница, чепинско (Дрѣнски 1931, р. 12); Алиботушъ-планина, 1000 м., при пость № 10, надъ с. Петрово, Св. Врачко. (Дрѣнски 1936, р. 27).

93. **Tegenaria ferruginea** Panzer.

Разпространенъ почти въ цѣла Европа, а вънъ отъ Европа е намѣренъ и на Азорскитѣ острови. Познатъ е и отъ всички страни на Балканския полуостровъ: Гърция, Сърбия, Босна, Херцеговина, Тракия, Македония и България.

Разпространение въ България: Макаръ и широко разпространенъ, отъ България този видъ ми е познатъ отъ сравнително малко находища, а именно: Бачковския манастиръ въ Родопитѣ (Юриничъ и Дрѣнски 1917, р. 120 — 121); Мехомия и Банско (Дрѣнски 1921, р. 38). Плете доста голѣма паяжина въ пукнатинитѣ на скалитѣ, стари зидове и рѣдко въ жилищата на човѣка.

94. **Tegenaria campestris** C. L. Koch.

Срѣдна и Южна Европа, както и отъ Южна Англия. На изтокъ е разпространенъ и въ Южна Русия — Кавказъ. На Балканския полуостровъ е познатъ отъ Сърбия, Македония, Тракия и България.

Разпространение въ България: София, Вършецъ, Бачковски

манастиръ въ Родопитѣ (Дрѣнски, 1913, pp. 65—66); Широка Лѫка въ Родопитѣ, Срѣдна Гора при Клисура (Дрѣнски, 1915, p. 121); въ Пиринъ планина навсѣкѫде до 1000 м. височина (Дрѣнски 1921, p. 38). Обикновено въ окрайнинитѣ на горитѣ или полянитѣ срѣдъ горитѣ, кѫдето плете не голѣма паяджина подъ камънитѣ или между коренитѣ на дърветата.

95. **Tegenaria domestica** Clerck.

= *Tegenaria derhami* Scopoli

Почти космополитно разпространенъ по цѣлата земна повърхнина. Живѣе винаги въ връзка съ жилищата на човѣка, а сѫщо и въ предвѣрията на пещеритѣ.

Разпространение въ България: въ цѣла България изъ жилищата на човѣка и въ предверията на пещеритѣ, както и въ кариеритѣ. Паяжинитѣ му сѫ голѣми, хоризонтални и най често въ ѫглитѣ на стенитѣ. — Интересно е разпространението у насъ на *Teg. domestica* и *Teg. derhami*, които мнозина автори като Thorell, Prof. W. Kulczynsky и др. съ основание отдѣлятъ като два самостойни видове. — До като *Teg. domestica* живѣе въ свѣтлитѣ стаи и самъ е доста ярко оцвѣтенъ съ сиво, жълто и оранжево, *Teg. derhami* живѣе изключително въ зимницигѣ и мазетата, особено тѣзи, въ които се складиратъ повече дърва за презъ зимата, и има бледо-тъмна, мрачна окраса, съвсемъ различна отъ окрасата на *Teg. domestica*. Освенъ по мѣстото и начина на живота си и окрасата, между тѣзи два вида паяци сѫществуватъ и известни различия въ направата и устройството на копулационнитѣ органи. Всичко това е достатъчно и у насъ тѣзи два вида да се отдѣлятъ като самостойни. Това не сторихъ въ настоящия трудъ само защото тѣзи два вида се нуждаятъ отъ по-обстойно изучване на повече материяли отъ различни части на ареала на рзпространението имъ.

96. **Tegenaria pagana** C. L. Koch.

Южно-европейски дребенъ видъ, на който най-западната граница на разпространение въ Европа стига до Пиринеитѣ, а на изтокъ Южна Русия — Таврическия полуостровъ; северната граница на разпространението му въ Европа стига до Южна Швейцария. Даденото отъ O. P. Cambridge находяще за Англия (1900) трѣбва да се провѣри и най вѣроятно ще се отнесе за вида *Teg. domestica*. Вънъ отъ Европа този видъ е познатъ отъ Тунизия и Алжиръ въ Африка, Азорскитѣ острови, островъ Мадейра и Пианоза.—Познатъ е и отъ почти цѣлия Балкански полуостровъ: Гърция, Далмация, Кроация, Сърбия, Македония и България.

Разпространение въ България: Още въ 1876 година P. Pavesi (1876, p. 16) го съобщава отъ Вратца. Обаче, безъ да съмъ видѣлъ екземпляра, по който е съобщенъ отъ Вратца, мога да допусна, че тази находка ще се отнася до нѣкой другъ видъ *Tegenaria,* най-вѣроятно *Teg. domestica*, но не и *Teg. pagana*. Макаръ че не единъ пѫть нарочно съмъ търсилъ да намѣря този видъ нѣкѫде отъ Северна България, и до сега старанията ми не сѫ се увенчавали съ успѣхъ. Затова мисля, че този видъ въ своето разпространение не преминава границата на балканската верига Стара Планина. Положителни находища на *Teg. pagana* отъ България сѫ: Пиринъ-планина, по Бѫндарица (Дрѣнски, 1921, p. 39), кѫдето го намѣрихъ и презъ 1939 година и на Алиботушъ планина, надъ с. Петрово, Св. Врачко (вж. П. Дрѣнски, 7. VI. 1937). — Плете малка паяжина въ пукнатинитѣ и дупкитѣ на скалитѣ, а често и подъ голѣмитѣ камъни.

97. **Tegenaria agrestis** Walckenaer.

Разпространенъ въ Срѣдна и Южна Европа, като въ Франция постига повсемѣстно разпространение. На истокъ разпространението му е проследено до Русия: Москва и Донската область. На Балканския полуостровъ е познатъ отъ: Далмация, Македония и България. Съ това прекжснато разпространение по всичко личи, че вида *Teg. agrestis* въ Европа не е добре проученъ.

Разпространение въ България: Варна (Юриничъ и Дрѣнски 1915, р. 122); Пиринъ-планина по Бъндерица и Дамяница, кждето не надминава 1200 м. височина (Дрѣнски 1921, р. 38); Петричъ и Левуново, Св. Врачко (Дрѣнски 1936, р. 24).

98. **Tegenaria argaeica** Nosek.

Въ западното срѣдиземноморие този видъ се замѣства съ близкия до него *Teg. corsica* B. Wolf., който се явява като медитерански планински видъ. Въ Мала-Азия и Юго-източна България (Странджа-планина) е разпространенъ вида *Teg. agraeica* Nosek, който, макаръ и близъкъ на *Teg. corsica*, е напълно самостоенъ източно-медитерански планински видъ. За сега е намѣренъ въ два екземпляри при Вълчановъ мостъ, малко-търновско (Дрѣнски 1936, р. 24).

99. **Tegenaria atrica** C. L. Koch.

Този видъ е повече западноевропейски, съ центъръ на разпространение Франция, Испания и Португалия, а сжщо и Англия, Ирландия. На истокъ добре е застжпенъ въ Срѣдна Европа въ Германия, Швейцария, Унгария; най-източната му граница на разпространение е Русия — Екатеринославъ. На Балканския полуостровъ е познатъ отъ Сърбия, Македония и България.

Разпространение въ България: Познатъ за сега само отъ едно находище: Чамъ-Курия въ Рила-плннина, 1200 м. Намѣренъ въ полуразваленитѣ вили (Дрѣнски 1932, р. 328).

100. **Tegenaria dentifera** Kulczynsky

Описанъ отъ островъ Кипръ. Намѣренъ отъ менъ и въ Пиринъ-планина по Дамяница, 1200 м. (Дрѣнски 1921, р. 39—40) и опредѣленъ като *Teg. dentifera* отъ Prof. Kulczynsky. Така съ тѣзи две находища *Teg. dentifera* се очертава като източно-медитерански видъ. Бждащитѣ изучвания сигурно ще разширятъ неговото географско разпространение въ земитѣ на Източното Срѣдиземно море.

Родъ **Agalena** Walck.

Таблица за опредѣление на видоветѣ:

1. ♀. Гръдниятъ щитъ и краката свѣтло-кестеняви. Епигината червено-кестенява, въ видъ на кржгълъ отворъ, раздѣленъ чрезъ тънко стлъбче, което назадъ е широко разширено и образува широка напрѣчна хитинена греда (фиг. 14а). — ♂. Пателата на видоизмѣненигѣ въ копулационни органи пипала (фиг. 14б) е съ единъ добре развитъ конически израстъкъ, насоченъ напредъ; тибията на сжщитѣ напредъ е съ единъ тънъкъ, дълъгъ, насоченъ напредъ израстъкъ. Гениталнитѣ придатъци притежаватъ единъ хитиненъ придатъкъ, на върха тръновидно застроенъ: . . . . . *A. labyrinthica* . . 2
— ♀. Гръдниятъ щитъ червено-кестенявъ, краката жълтеникави. Епигината (фиг. 14в) по-широка отколкото дълга, тъмно-кестенява, съ кржгълъ отворъ, нераздѣленъ по срѣдата съ стлъбче, а отстрани заобиколенъ съ широки хитинени пластинки. — ♂. Пателата на видоизмѣ-

ненитѣ въ копулационни органи пипала (фиг. 14г) съ единъ послаборазвитъ придатъкъ; тибията на сжщитѣ съ единъ широкъ, на края раздвоенъ съ заоблени части придатъкъ: . . . *A. similis* . 3

2. Сравнително дребенъ видъ, съ дължина на цѣлото тѣло до 15 м.м. за ♀ и 12 м.м. за ♂: . . . . . *A. labyrinthica typica*

— Сравнително едъръ видъ, съ дължина на цѣлото тѣло надъ 15 м.м. до 19 м.м. за ♀ и надъ 12 м.м. до 15 м.м. за ♂: *A. labyrinthica orientalis*

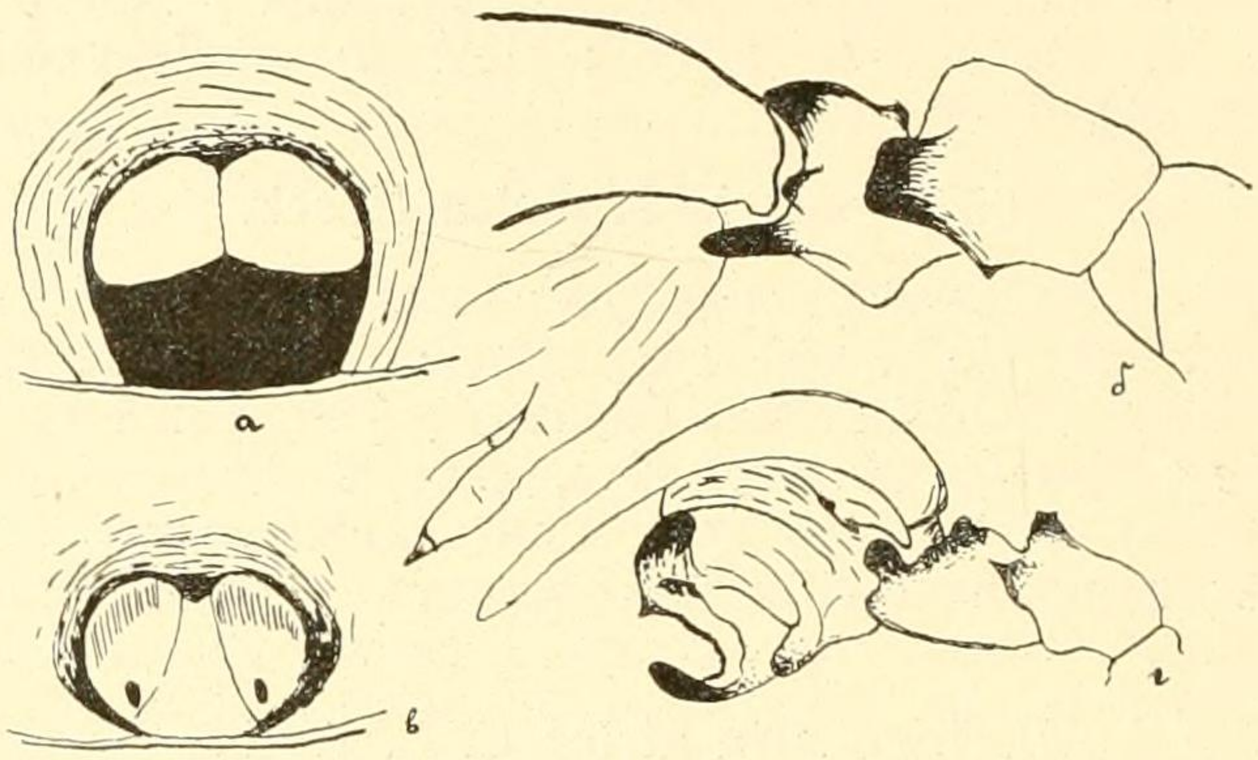

Фиг. 14. — Копулационнитѣ органи у: 1. *Agalena labyrinthica*: а. женското полово отверстие (епигината), б. гениталнитѣ придатъци на ♂ коп органи; и 2. *Agalena similis*: в. женското полово отверстие и г. генит. придат. на ♂ копул. органи.

3. Сравнително дребенъ видъ, съ дължина на цѣлото тѣло до 10 м.м. за ♀ и 7 м.м. за ♂: . . . . . *A. similis typica*

— Сравнително едъръ видъ, съ дължина на цѣлото надъ 10 до 17 м.м. за ♀ и 7 до 12 м.м. за ♂: . . . . . *A. similis taurica*

101. **Agalena labyrinthica typica** Clerck

Широко разпространенъ видъ почти въ всички земи на Европа и Азия, като на истокъ достига Япония. На Балканския полуостровъ познатъ отъ: Гърция и Корфу, Далмация, Кроация, Фиуме, Сърбия, Македония, Тракия съ Цариградъ и България.

Разпространение въ България: За страната ни е съобщенъ още въ 1876 г. отъ Pavesi изъ Вратца, а по-късно се намѣри навсѣкжде у насъ. Той е еднакво разпространенъ въ Северна и Южна България, като само въ Югоизточната ѝ часть е замѣстенъ съ подвида *orientalis*. — Плете голѣма паяжина въ видъ на пелина винаги съвсемъ при земята като я растила по високитѣ трѣви и ниски храсти. Навсѣкжде по сухи ливади и други мѣста. На височина достига до 1300 м. надъ морето.

102. **Agalena labyrinthica orientalis** C. L. Koch.

Разпространението на този интересенъ подвидъ е ограничено изключително на истокъ въ Южна Русия — Кавказъ и въ Сирия. Най-западната граница на неговото разпространение е Балканския полуостровъ, кждето е намѣренъ въ Гърция (C. L. Koch 1888; E. Simon, p. 337) и Македония при Битоля (Дрѣнски 1929, p. 47). Въ 1936 година го съобщихъ и отъ България съ находище най-югоизточнитѣ ѝ дѣлове, въ Странджа-плаиина и Малко-Търновско. Тукъ обитава сухи мѣста, обрасли въ рѣдка джбова гора, съ поляни. Плете грамаднитѣ си паяжини винаги въ хралупитѣ на отсѣченитѣ дървета ниско при земята и широко я разтила напредъ като пелина, която на слънцето блести и отдалечъ привлича вниманието.

103. **Agalena similis typica** Keyserling

Широко разпространенъ срѣдно- и южно-европейски видъ, който на изтокъ стига Срѣдна Русия и Западна Азия. На Балканския полуостровъ разпространенъ навсѣкжде: Далмация, Фиуме, Кроация, Сърбия, Тракия, Македония и България.

Разпростанение въ България: У насъ разпространенъ навсѣкжде както въ Северна, тъй и въ Южна България, съ изключение на най-юго-източния й жгълъ — Странджанската область. — Плете малкитѣ си паяжини винаги по високитѣ храсти и живитѣ плетове на градинитѣ, парковетѣ и полетата, а най-вече тамъ, дето копривата съ храститѣ образуватъ непрестжпни зашумени мѣста, до които даже и добитъкътъ не отива.

Agalena similis taurica Thorell

Описанъ като самостоенъ видъ отъ Thorell въ 1875 година[1]). По-късно нѣкои автори го приеха само като вариететъ[2]). Споредъ менъ, той представлява географска раса, характерна за Юго-източна Европа, Южна Русия и Мала-Азия, откждето е познатъ за сега.

Разпространение въ България: Този интересенъ подвидъ събирахъ изъ Странджа-планина, кждето заедно съ *Agalena labyrinthica orientalis* измѣстватъ типичнитѣ видове отъ тѣзи мѣста. Главогърдътъ на най-едритѣ екземпляри срѣдно е дълъгъ 7 м.м., широкъ 5·5 м.м.; абдоменътъ

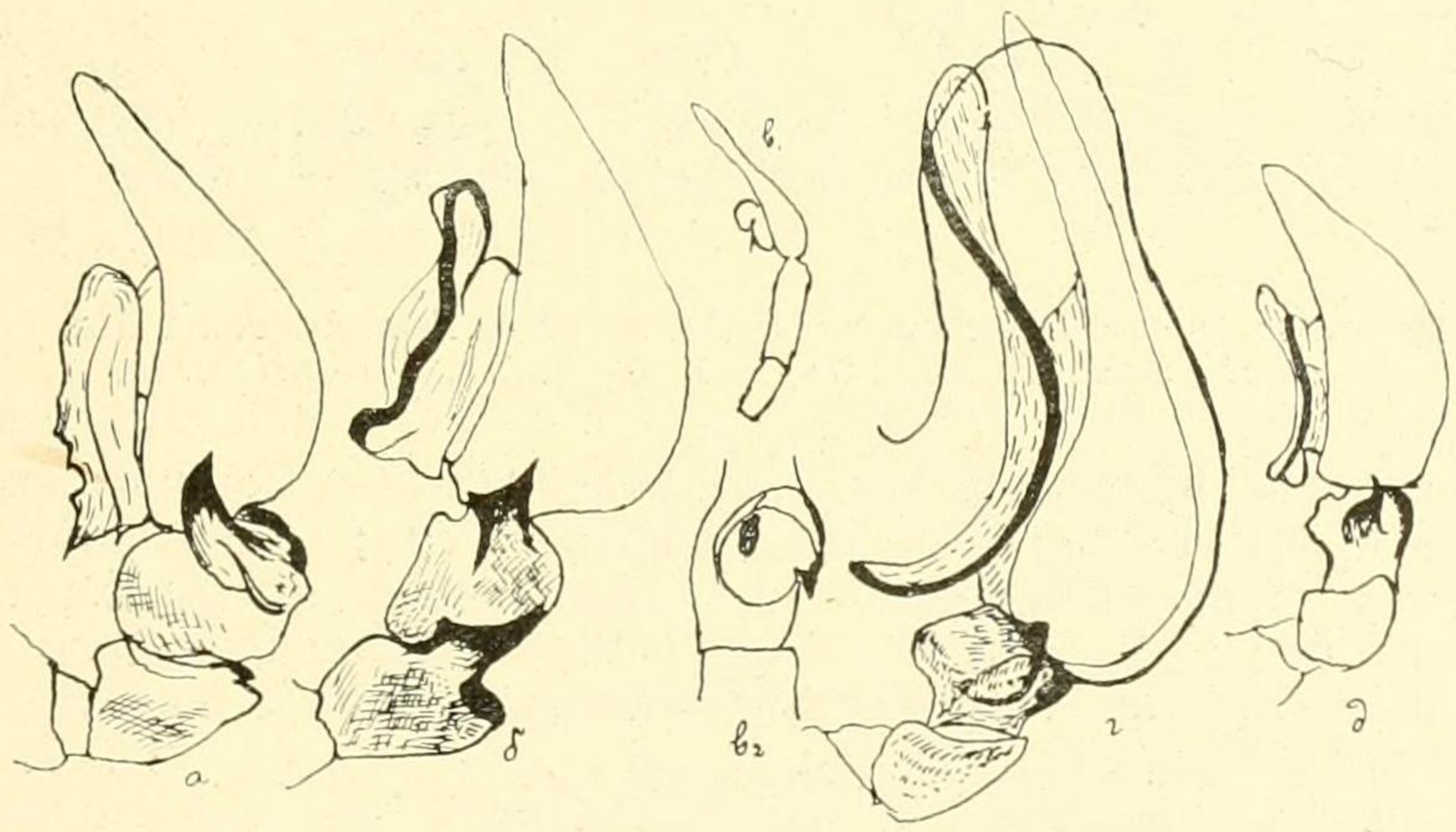

Фиг. 15. — Гениталнитѣ придатъци на ♂ копул. органи у: а. *Textrix coarctata*, б. *T. flavomaculata*, $в_1$ $в_2$, *T. albosignata*, г. *T. vestita*, д. *T. denticulata*.

срѣдно е дълъгъ 10 мм., широкъ 5·8 мм. Пателата и тибията на IV двойка крчка заедно сж дълги около 9 мм. — Плете паяжинитѣ си по високитѣ храсти, предимно отъ закърнѣлъ джбъ, глогъ и други.

Родъ **Textrix** Sund.

1. ♂ Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала въоржжена съ единъ краенъ придатъкъ; тибията на сжщитѣ съ единъ краенъ нераздвоенъ или раздвоенъ на върха си придатъкъ.— ♀. Епигината овална, представена съ кожеста плака по срѣдата, по останалата часть — различно склуптирана 2
— ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала безъ

[1]) Nosek A. — In Naturwissenschaftl. Reise zum Erdschias Dag : Araneiden etc., p. 138
[2]) Descriptions of several European and North African Spiders, p. 81.

придатъкъ; тибията на сѫщитѣ съ единъ придатъкъ, но не краенъ, а винаги изхождащъ отъ срѣдата или втората половина отъ членчето. — ♀. Епигината съ добре оформена сърдцевидна плака, тѣсната часть на която е назадъ, широката напредъ 3

2. ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала въоръжена съ кѫсъ и широкъ, на края заобленъ придатъкъ (фиг. 15а). Тибията на сѫщитѣ въоръжена съ единъ добре развитъ, насоченъ напредъ и на края заостренъ придатъкъ. Гениталнитѣ придатъци сложно устроени, представени съ една широка, завита напредъ хитинена ламела (фиг. 15а). — ♀. Епигината (фиг. 16а) еднакво дълга и широка, напредъ разнообразена съ две кръгли линии като очила: *T. coarctata*

— ♂ Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала притежаватъ добре развитъ широкъ кѫсъ придатъкъ, накрая разширенъ и раздвоенъ (фиг. 15б). Тибията на сѫщитѣ притежаватъ сѫщо добре развитъ придатъкъ, на края раздвоенъ. Гениталнитѣ придатъци сложно устроени, снабдени съ по-сложна хитинена хамела (фиг. 15, б.) — ♀. Епигината (фиг. 16 б) по-широка отколкото дълга, представена въ основата съ трапецовидна фацета, отстрани гарнирана съ две гънки, а напредъ оградена по цѣлата дължина съ вълновидно извита линия: . . . . . *T. flavomaculata*

Фиг. 16. — Женското полово отверстие (епигината) у: а. *Textrix coarctata*, б. *T. flavomaculata*, в. *T. albosignata*, г. *T. vestita*, д. *T. denticulata*.

3. ♂. Тибиялниятъ придатъкъ на видоизмѣненитѣ въ капулационни органи пипала кѫсъ, широкъ, хитинизиранъ, черъ; гениталнитѣ придатъци просто устроени, представени съ дъговидно извита хитинена лента (фиг. 15д). — ♀. Епигината (фиг. 16д) сърдцевидна, почти два пѫти по-широка, отколкото дълга, напредъ вгъната и широка, назадъ издадена съ заобленъ връхъ: . . . . . *T. denticulata*

— ♂ Тибиялниятъ придатъкъ на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала сравнително тънъкъ и дългъ; гениталнитѣ придатъци сложно устроени (фиг. 15г). — ♀. Епигината (фиг. 16г) еднакво дълга и широка, представена въ срѣдата съ сравнително по-тѣсна сърдцевидна плака . . . . . *T. vestita*

105. **Textrix coarctata** L. Dufour

Южно-европейски, медитерански видъ, разпространенъ въ всички земи на срѣдиземно морската область: Франция, Италия, Турция, Триполитания, Палестинна. На Балканския полуостровъ познатъ отъ Гърция, Македония и България.

Разпространение въ България: Срѣдни Родопи, при с. Фердинандово, Пловдивско (Дрѣнски 1913, p. 63); Бачковски манастиръ, сѫщо въ Срѣдни Родопи (Дрѣнски 1915, p. 153); Юндола (1400 м.) и Якоруда — Родопи (Дрѣнски 1921, p. 38); Пиринъ-планина, по Бъндерица надъ Банско, 1000 м. в (Дрѣнски 1931, p. 38). И у насъ *T. coarctata* има южно разпространение и северно отъ Стара-планина не е намѣренъ.

196. **Textrix flavomaculata** Lucas

Южно-европейски медитерански видъ, разпространенъ главно въ западното срѣдиземноморие: Южна Франция, Алжиръ и Тунизия. На Балканския полуостровъ познатъ само отъ България, кждето е намѣренъ при село Демидово, Петричко, въ подножието на Бѣласица планина (Дрѣнски 1936, p. 28).

107. **Textrix albosignata** E. Simon

Южно-европейски видъ, познатъ отъ Франция, Корсика и Балканския полуостровъ: Кроация, Далмация и България.

Разпространение въ България: Намѣренъ въ Кюстендилъ — Хисарлъка (Дрѣнски, 1936, p. 27).

108. **Textrix denticulata** Olivier

Разпространенъ въ почти цѣла Европа и на Балканския полуостровъ, отъ кждето е познатъ отъ Сърбия, Македония и България.

Разпространение въ България: Плѣвенъ — Каялъка (Дрѣнски, 1913, p. 63); Калоферъ (Юриничъ и Дрѣнски, 1917, p, 120); Пиринъ-планина навсѣкжде; Родопи — Юндолъ и Якоруда (Дрѣнски, 1921, 38).

109. **Textrix vestita** C. L. Koch

Южно-европейски видъ, разпространенъ главно въ източното срѣдиземноморие: Балкански полуостровъ, Цариградъ (P. Pavesi, 1877, p. 16); Гърция, Корфу, Далмация и България.

Разпространение въ България: Рѣдъкъ видъ, намѣренъ у насъ при Генишъ-Ада, Варненско и Странджа-планина при Кладара, Малкотърновско (Дрѣнски, 1936, p. 28).

110. **Textrix caudata** L. Koch

Южно-европейски видъ, познатъ отъ Балкинския полуостровъ само отъ Кроация и България. Разпространението на този рѣдъкъ видъ е още непроучено. Въ Бълария е познатъ отъ Драгоманъ (Дрѣнски, 1936, p. 28).

Родъ **Cicurina** Menge

Принадлежи единственъ видъ

111. **Cicurina cinerea** Fabr.

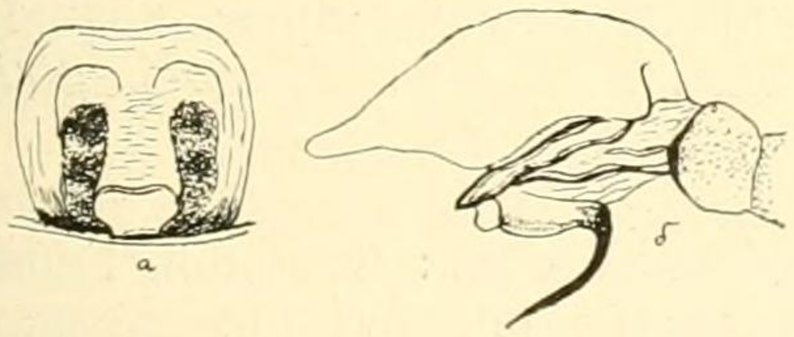

Фиг. 17. — Копулационнитѣ органи на *Cicurina cinerea*: а. женското полово отверстие (епигината) и б. генитални-тѣ придатъци на ♂ копул. органи.

Преднитѣ очи голѣми, почти еднакви; преднитѣ срѣдни очи по-голѣми отъ срѣднитѣ задни. Тибията на първата двойка крачка безъ по-малка тръновидна четинка на края.— ♀. Епигината представена на фиг. 17а. — ♂. Тибията на пипалата (фиг. 17б) по външната си страна съ единъ кжсъ, широкъ и заобленъ придатъкъ. Гениталнитѣ придатъци доста усложнени, преставенъ съ доста дълга ланцетовидна хитинена черна лента, на края заострена (фиг. 17б).

Географско разпространение: Разпространенъ въ Срѣдна Европа: Франция, Швейцария, Германия, Унгария, Англия и на Истокъ въ Русия: Москва и Ленинградъ. На Балканския полуостровъ разпространенъ въ Кроация, Далмация, Сърбия и България.

Разпространение въ България: Витоша-планина при Драгалевци, Осогова-планина при с. Богословъ и в. Църни-върхъ (Дрѣнски 1913,

66-67), Рила-планина при Чамъ-Кория, 1200 м. (Дрѣнски 1932, р 329). — Плете паяжината си надъ голѣмитѣ камъни и дънеритѣ въ гористи и подпланински мѣста.

Родъ **Cryphoeca** Thorell

Таблица за опредѣление на видоветѣ:

1. Преднитѣ очи въ видъ на силно изпъкнала въ видъ на полуокржжность линия. — Тибията на първата двойка крачка въоржжена отдолу съ два реда по 3-4 четинки и една малка странична четинка; фемуръть на сжщата съ една дълга четинка. Гръдниятъ щитъ черникавъ, по срѣдата разсвѣтленъ. Краката съ пръстенчета. — ♂. Тибията на палата (фиг. 18б) съ единъ добре развитъ, масивенъ придатъкъ, който изхожда отъ основата на членчето и достига дължината на самото членче; отъ крайния ржбъ на сжщото изхождатъ други 2 по-малки израстъци. — ♀. Епигината (фиг. 18а) голѣма, черна, характерно склуптирана; . . . . . *C. sylvicola*

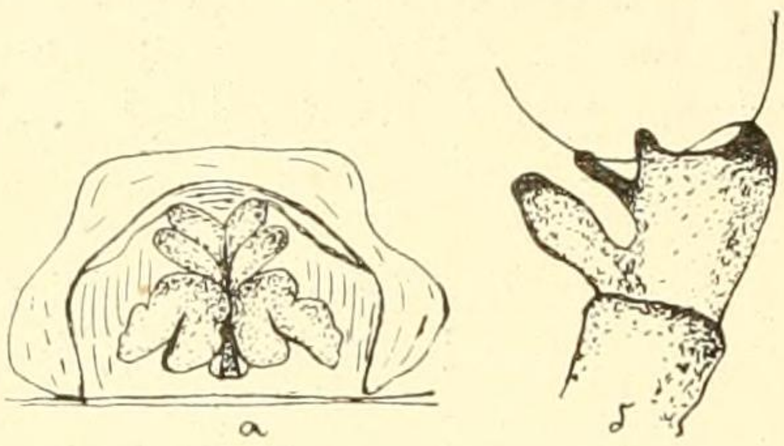

Фиг. 18. — Копулационни органи на *Cryphoeca sylvicola*: а. женското полово отверстие (епигината) и б. гениталнитѣ придатъци на ♂ коп. органи.

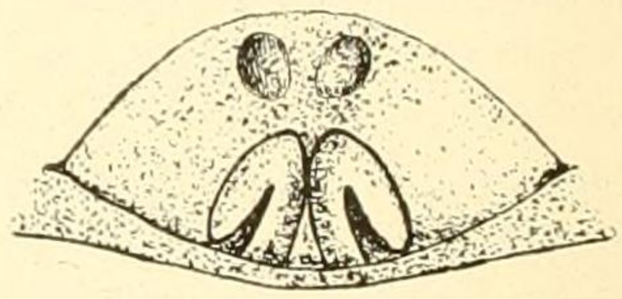

Фиг. 19. — *Cryphoeca pirini* P. Dren.: а женско полово отверстие (епигина).

2. Преднитѣ очи образуватъ не тъй изпъкнала линия; срѣднитѣ отъ тѣхъ сж черни и почти се допиратъ. Тибията на първата двойка крачка съ 3-4 четинки въ единъ редъ. Гръдниятъ щитъ черно-кестенявъ, еднообразенъ. Краката безъ пръстенчета. — ♂. Тибията безъ придатъкъ, който да изхожда отъ основата; съ 2 малки придатъци, които произхождатъ отъ предния краенъ ржбъ на сжщата. — ♀. Епигината (фиг.19а) представлява плака почти 2 пжти по-широка, отколкото дълга, въ срѣдата съ 2 червовидни хитинени знака въ видъ на буквата л съ широки страни, допрени единъ до другъ, предъ които две тъмни петна. (вижъ: паяци отъ Изт. Македония и Пиринъ-планина, табл. I, фиг. 11). . . . . *C. pirini*

112. **Cryphoeca sylvicola** C. L. Koch

Твърде разпространенъ въ Срѣдна и Северна Европа: Франция, Германия, Унгария, Англия, Русия, Сибиръ. На Балканския полуостровъ познатъ отъ Кроация, Сърбия и България.

Разпространение въ България: Рѣдъкъ видъ, намѣренъ за сега само на Осогова-планина, надъ с. Богословъ, Кюстендилско, 1000 м. в. (Дрѣнски 1913, р. 67).

113. **Cryphoeca pirini** P. Drensky

Първоначално бѣ описанъ като *Hahnia pirini*, обаче, при по-щателното проучване както на описанитѣ екземпляри, тъй и на нови материали, събрани отъ Пиринъ, се установи, че това е видъ отъ рода *Cryphoeca*, а не *Hahnia*, като си остава пакъ единъ добъръ нашъ ендемиченъ видъ. За сега е по-

знатъ само отъ Пиринъ-планина и то по най-високитѣ дѣлове на Елъ-Тепе, на около 2,500 м. в. (Дрѣнски 1921 р. 12), а сѫщо и при Байови Дупки (leg. П. Дрѣнски, 7. VIII. 1933).

III Подсемейство **Hahniinae**

Таблица за опредѣление родоветѣ:

1. Срѣднитѣ предни очи много по-голѣми отъ останалитѣ очи. Трахейниятъ отворъ е разположенъ почти по срѣдата на коремната страна.– ♂. Фемуритъ на пипалата отдолу въоръжени съ дълъгъ придатъкъ. Патела на сѫщитѣ изкорубена, съ единъ тънъкъ и дълъгъ придатъкъ (фиг. 20б) . . . . . Родъ *Antistea*
2. Преднитѣ очи еднакви, или най-често срѣднитѣ отъ тѣхъ по-малки. Трахейнитѣ отвори по близко къмъ брадавичкитѣ. — ♂. Фемуритъ на пипалата безъ придатъкъ отдолу; Патела не е изкрубена, но притежава единъ сравнително малъкъ придатъкъ по външната си страна (фиг. 21б) . . . . . Родъ *Hahnai*

Родъ **Antistea** E. Simon.

Къмъ нашата фауна принадлежи единственъ видъ

114. **Antistea elegans** Bl.

Главогърдътъ, гръдниятъ щитъ и краката кестеняви, абдоменътъ отгоре тъмно-сивъ, съ по-тъмна надлъжна ивица по срѣдата. — ♂. Фемуритъ на пипалата съ дълъгъ придатъкъ, изхождащъ почти отъ основата; патела изкорубена и съ единъ конически кѫсъ придатъкъ; тибията съ единъ добре развитъ придатъкъ, завитъ назадъ, после се извѣва напредъ (фиг. 19б). — ♀. Епигината (фиг. 20а) е сравнително е голѣма, въ срѣдата съ сърцевидна фигура.

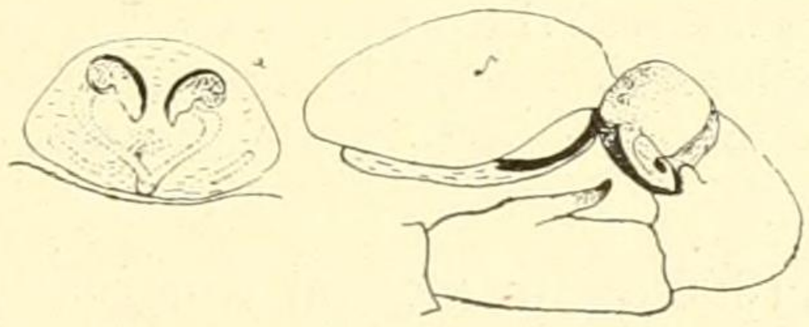

Фиг. 20 — Копулационнитѣ органи на *Antistea elegans*: а. женското полово отверстие (епигината) и б. генитални тѣ придатъци на ♂ копул. органи.

Географическо разпространение: Южна и Срѣдна Европа, като се срѣща още по-на северъ въ Англия, на югъ на островъ Корсика и на истокъ въ Русия и Япония. Разпространенъ и на Балканския полуостровъ: Кроация и България.

Разпространение въ България: Вратца (Дрѣнски 1913, р. 67, *Hahnia elegans* Bl.); Пиринъ-планина по Бъндерица и Дамяница (Дрѣнски, 1921, р. 41). Въ последно време го намѣрихъ и при Топлицитѣ при Неврокопъ (leg. Дрѣнски, 3 юний 1938). Обикновенъ въ влажнитѣ ливади, тръсавица и при основата на растенията до водата.

Родъ **Hahnia** C. L. Koch[1])

Таблица за опредѣление на видоветѣ:

1. ♂. Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала съ единъ тънъкъ израстъкъ, изхождащъ отъ основата на членчето; Тибията

[1]) *Hahnia pirini* P. Drensky, описанъ отъ менъ презъ 1921 година, при по-щателна ревизия се оказа, че принадлежи на рода *Cryphoeca* и въ настоящата работа е съобщенъ като *Cpyphoeca pirini* P. Dren. на стр. 56.

на сѫщитѣ съ единъ краенъ дълъгъ, тънъкъ и завитъ назадъ придатъкъ, който е черно хитинизиранъ (фиг. 20б). — ♀. Епигината (фиг. 20 а) малко по-широка отколкото дълга, представена съ две странични по-тъмни петна, между които и малко предно се забелязватъ две черни голѣми точки, съединени съ канали: . . . *H. pusilla*

2. ♂ Пателата на видоизмѣненитѣ въ копулационни органи пипала безъ израстъкъ; тибията на сѫщитѣ съ единъ тънъкъ, чернохитинизиранъ придатъкъ, който е почти правъ, неизвитъ, или слабо дъговиденъ (фиг. 21б). — ♀. Епигината доста по-широка отколкото дълга, представена при основата съ една тъмна скобовидна линия, съ завити краища и предъ нея две тъмни, черни голѣми точки, съединени съ линии (фиг. 21в): . . . . . *H. mengei*

115. **Hahnia pusilla** C. L. Koch

Подпланински видъ, разпространенъ почти въ цѣла Европа, съ изключение най-източнитѣ ѝ части. Познатъ е отъ Франция, Швейцария, Англия, Германия, Италия, Унгария и на Балканския полуостровъ отъ Кроация и България.

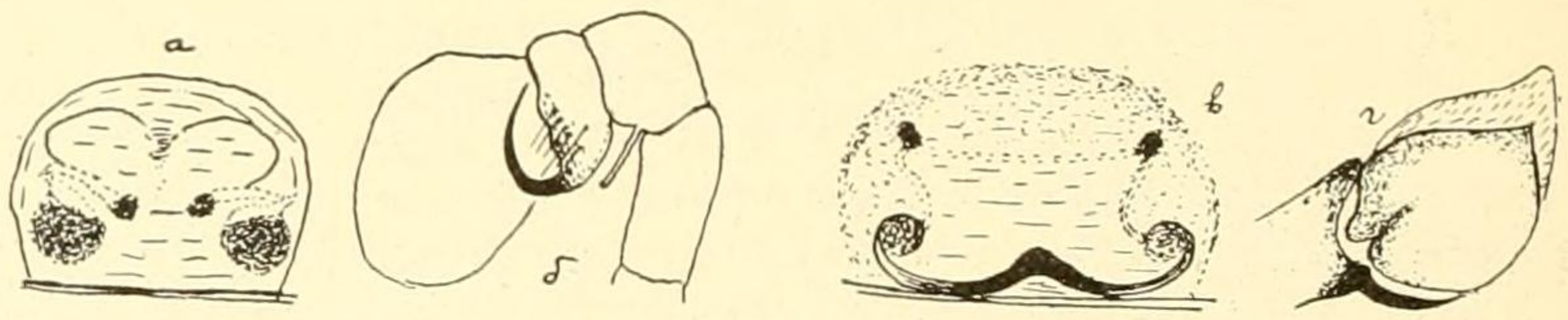

Фиг. 21. — Копулационнитѣ органи на: 1. *Hahnia pussilla*: а. женското полово отверстие (епигината) и б. гениталнитѣ придатъци на ♂ копул. органи и 2. *Hahnia mengei*: в. женското полово отверстие (епигината) и б. гениталнитѣ придатъци на ♂ копул. органи.

Разпространение въ България: Този типично западно и срѣдно европейски подпланински видъ у насъ е намѣренъ само по влажнитѣ мѣста на Люлинъ-планина, въ околноститѣ на манастира Св. Кирилъ и Методий (Дрѣнски, 1936, p. 30).

116. **Hahnia Mengei** Kulczynsky

За сега е познатъ само отъ Унгария, отъ кѫдето е описанъ, и отъ Швейцария. Третото му най-ново находище е България, кѫдето е намѣренъ по влажнитѣ поляни около село Ръждавецъ, Кюстендилско (Дрѣнски, 1936, p. 29).

Zusammenfassung

Vorliegende Arbeit ist der V. Teil einer monographischen Bearbeitung der Spinnenfauna Bulgariens[1]) und behandelt die Familie *Agalenidae.*

Die Familie *Agalenidae* ist in Bulgarien durch 3 Unterfamilien vertreten.

I. Unterfamilie *Cybaeinae* ist mit 2 Gattungen vertreten, und zwar: 1. Durch die Gattung *Argyroneta* mit einer Art: *Argyroneta aquatica* Cl. (Dragoman, Radomir, Straldja, Bojana, in der Nähe Sofias); — 2. Durch die Gattung *Cybaeus* mit der Art *Cybaeus angustiarum* L. K. (Tscham-Kurija, Samokow).

II. Unterfamilie *Agaleninae* ist in Bulgarien durch 9 Gattungen vertreten.

1. Von der Gattung *Coelotes* kommen in Bulgarien 10 Arten vor, und zwar: *Coelotes longispina* Kulczynsky (Bresnik und Golo Brdo in der Nähe der Städte

---

[1]) I. Teil : Mitt. Kgl. Naturw. Inst. X, p. 259—280; — II. Teil : ibid. p. 81—106; III. Teil : ibid. XII, p. 231—252; IV. Teil : ibid. XIII, p. 169—194.

Pernik und Radomir); *Coelotes terrestris* Wider. (Golo Brdo, in der Nähe der Städte Pernik und Radomir); *Coelotes atropos* Wen. (Pirin-Gebirge, 1800 m); *Coelotes poweri* E. Sim. (Ossogowa-Gebirge und Golo Brdo, in der Nähe der Städte Pernik und Radomir); *Coelotes kulczynsky* P. Drensky (Witoscha, Ossogowa, Balkan-Gebirge in der Nähe der Städte Trojan und Berkowitza, Pirin-Gebirge, 1800—2000 m, Rila-Gebirge bei Tscham-Kurija, 1300 m); *Coelotes jurinitschi* P. Drensky (Witoscha, Balkan-Gebirge in der Nähe der Städte Trojan und Berkowitza, Warschetz bei Wratza, Lakatnik in der Isker-Schlucht, Rila-Gebirge beim Rila-Kloster, Rhodope-Gebirge bei Tschepelare und dem Batschkowo-Kloster, Ossogowa-Gebirge, Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1800 m); *Coelotes karlinsky* Kulcz. (Balkan-Gebirge in der Nähe der Stadt Trojan, Witoscha, Tscherepischki-Kloster in der Isker-Schlucht, Ossogowa-Gebirge, Pirin-Gebirge bei Banderitza und Damjanitza, 1800—2200 m, Rila-Gebirge bei Tscham-Kurija 1300 m); *Coelotes inermis* L. Koch. (Zentral-Balkan-Gebirge in der Nähe der Stadt Kalofer, Rhodope-Gebirge bei Chwojna, auch in den Höhlen „Suchata Dupka" bei Tschepino und „Drenowskata Peschtera" bei Kotel); *Coelotes falciger* Chyzer u. Kulcz. (Dragoman, Golo Brdo in der Nähe der Städte Pernik und Radomir); **Coelotes pastor pirinicus** nov. ssp. (Pirin Gebirge bei Banderitza, 1800 m); *Coelotes pabulator* E. Simon (Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1800 m).

Coelotes pastor pirinicus nov. ssp.

Im Jahre 1875 beschrieb E. Simon[1]) unter dem Namen *C. pastor* eine *Coelotes*-Art aus Südfrankreich. Später erweiterte sich die Verbreitung dieser Art auch in das Gebiet der Isére, das Montblanc-Massiv bis 2400 m, und in andere Teile der Hochalpen. Damit kennzeichnete sich *C. pastor* als mediterrane Gebirgsart, die gut charakterisiert erscheint durch das Epigyn (Fig. 6 a). Im Jahre 1892 beschrieb Prof. Kulczynsky[2]) aus den Tiroler Alpen eine neue Unterart von *C. pastor*, nämlich *C. pastor tirolensis*, die ausser in den Tiroler Alpen auch noch in den Hochregionen der sogenannten „les Alpes orientales" in der Schweiz und in Italien verbreitet ist. Diese Unterat ist nach Prof. Kulczynsky gut durch das Epigyn (Fig. 6b) charakterisiert, das kürzere Dornen besitzt.

Im Jahre 1921[3]) meldete ich diese Art auch aus dem Pirin-Gebirge. Bei sorgfältigerem Studium des Materiales von hier zeigte sich aber, dass sich unsere Exemplare deutlich unterscheiden sowohl von der typischen Form aus Frankreich sowie auch von der durch Prof. Kulczynsky beschriebenen Art aus Tirol und den Ostalpen. Der Hauptunterschied liegt abermals im Bau des Epigyns (Fig. 6c), das kurze und unentwickelte Zähnchen besitzt. Dies veranlasst mich, unsere Art aus dem Pirin Gebirge als selbständige geographische Rasse abzutrennen: *C. pastor pirinicus* nov. ssp.

2. Die Gattung *Tegenaria* ist in Bulgarien durch 14 Arten repräsentiert: *Tegenaria torpida* C. L. Koch (Witoscha, 1200 m, Pirin-Gebirge bei Banderitza und Damjanitza, 1500—2000 m, Rila-Gebirge bei Tscham-Kurija, 1300 m); *Tegenaria conveniens* Kulcz. (Witoscha bei Bojana); *Tegenaria parietina* Four. (Dorf Bistritza, Bezirk Plovdiv, Rila-Kloster, Jakoruda und Mechomija-Bansko, Malko-Trnowo, Sofia); *Tegenaria annulata* Kulcz. (Pirin-Gebirge bei Waljawitza, Momini Dwori, Popowo Esero, Banderitza, Gipfel Todorin-Vrch, 2000—2400 m); *Tegenaria silvestris* L. Koch (fast ganz Bulgarien, auch in den Höhlen: Peschterata bei Ladjane, Bezirk Lowetsch, Leskowska Peschtera beim Dorfe Arbanassi, Bezirk Trnowo, Kajalika bei der Stadt Pleven, Höhle Lepanitza-Tschepino); *Tegenaria ferruginea* Panzer (Batschkowo-Kloster im Rhodope-Gebirge, Mechomija, Bansko); *Tegenaria campestris* L. C. Koch (Sofia, Warschez, Bezirk Wratza, Batschkowo-Kloster, Dorf Schiroka-Laka im Rhodope-Gebirge, überall im Pirin-Gebirge, 1000—1800 m); *Tegenaria domestica* Cl. (fast ganz Bulgarien, auch in den Höhlen); *Tegenaria pagana* C. Koch (Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1800 m, Alibotusch-Gebirge beim Dorfe Petrowo, Bezirk Sw. Wratsch); *Tegenaria agrestis* Wlk. (Warna, Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1700 m, Petritsch, Lewunowo-Bahnhof,

Bezirk Sw. Wratsch); *Tegenaria argaeica* Nosek (Malko-Trnowo bei Waltschanow-Most); *Tegenaria atrica* C. L. Koch (Rila-Gebirge, Tscham-Kurija, 1200 m); *Tegenaria dentifera* Kulcz. (Pirin-Gebirge, Damjanitza, 1200 m).

3. Von der Gattung *Agalena* kommen in Bulgarien 2 Arten mit 2 Unterarten vor, nämlich: *Agalena labyrinthica typica* Cl. (fast ganz Bulgarien); *Agalena labyrinthica orientalis* C. L. Koch (Strandja-Gebirge bei Malko-Trnowo); *Agalena similis typica* Keyserl. (fast ganz Bulgarien); *Agalena similis taurica* Thorell (Strandja-Gebirge in den Nähe des Dorfes Gramatikowo und bei Malko-Trnowo).

4. Von der Gattung *Textrix* kommen in Bulgarien 6 Arten vor, und zwar: *Textrix coarctata* Duf. (Rhodope-Gebirge beim Batschkowo-Kloster, Jundol und Jakoruda, Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1000—1200 m); *Textrix flavomaculata* Lucas (Petritsch beim Dorfe Demidowo); *Textrix albosignata* E. Simon (Kjustendil); *Textrix denticulata* Oliver (Pleven, Kalofer, Pirin Gebirge bei Bansko, 1200 m, Rhodope Gebirge bei Jundol und Jakoruda); *Textrix vestita* C. L. Koch (Genisch-Ada bei Warna, Strandja-Gebirge bei Kladara, Bezirk Malko-Trnowo); *Textrix caudata* L. Koch (Dragoman).

5. Die Gattung *Cicurina* ist mit einer Art, *Cicurina cinerea* Fabr. (Witoscha, Ossogowa-Gebirge, Rila-Gebirge bei Tscham-Kurija, 1200 m), vertreten.

6. Durch die Gattung *Cryphaeca*, die in Bulgarien durch 2 Arten repräsentiert wird: *Cryphaeca sylvicola* C. L. Koch (Ossogowa-Gebirge in der Nähe der Stadt Kjustendil); *Cryphaeca pirini* P. Drensky (Pirin-Gebirge, Eltepe-Gipfel, 2500m).

III. Unterfamilie *Hahnidae* ist in Bulgarien durch 2 Gattungen vertreten: 1. durch die Gattung *Antistea* mit nur einer Art, *Antistea elegans* Bl. (Wratza, Pirin-Gebirge, bei Banderitza und Damjanitza, 1500—1800 m, Nevrokop bei Toplizite); — 2. durch die Gattung *Hahnia*, von der in Bulgarien 2 Arten vorkommen, nämlich: *Hahnia pusilla* (Ljulingebirge); *Hahnia Mengei* Kulcz. (beim Dorfe Raždawez, Bez. Kjustendil).

Im Druck erschienen am 10. März 1942.

The following text is generated from uncorrected OCR.

[Begin Page: Page 33]

- (Äraneae) . V.

Arachnomorphae, II Trionichia, Agalenidae.

*, .

Die Spinnenfauna Bulgariens. V.

Unterordnung Arachnomorphae, II Gruppe Trionichia, Familie Agalenidae.

Von P. Drensky, Sofia.

XIV. AGALENIDAE').

% Agalenidae -

Argiopidae.

T-fexb Jpaa - , % -

. - . ,

: , ;

, ,

, . — — -

— -

. - .

, - , -

; ^ , -

, - ; - -

, - , ,

, -

. — - - ,

: % -

, .

, ^

, , -

. - - -

.

(

Agalena);

(Coelotes); -

(///);

, Argyroneta aquatica,

.

- -

: , , -

, Agalena ;

, -

, Tegenaria. Coelotes,

') I, II, III IV naHUHit ()

% , . X (. 259 — 280); . XI (. 81 — 106);

. XII (. 231—252) . X1I1 (. 1Ö9— 194).

[Begin Page: Page 34]

flptHCKH

; , - % Tegenaria Coelotes

. - — .

-

. -

^^ ,

' , .

- Agalenidae -

. - -

. 1. — % : . Agalena, öj.j,

Amaurobiiis . Tegenaria.

, , Tegenaria do-

mestica. - Coelotes , -

. - -

baeinae, : Argyroneta

aqiiatica Cybaeiis angastiarum, :

,

, ,

, - : - -

, . —

% : 50%. ,

25% , \% ,

3% , 3% , 2% 2% -

.

, , .

. 2. — ^ poÄOBeit ; . Tegenaria . Amaurobius.

CTMPMHTt poflOBeTt : . Tegenaria, . Amaurobius.

^

.

, -

^ ,

, .

, -

. , ,

, Argyroneta antiqua Heiden,

Argyroneta aquatica.

, Thor eil (1869)

[Begin Page: Page 35]

() . V. 35

, Argyroneta

Eivina. , , Elvina

Argyronetinae. — Oswald Heer

- () 28

, Argyroneta sp..

, -

% -

cpt ^ . , -

, -

,

^ ,

-. - . , , -

, -

,

.

- :

1. - apte (. 1). -

Hahninae

— -fe (. 1) 2

2. % ; - — -

.

Ageleninae

— - ; — -

- . (. 1). -

. Cybeinae

I Cybaeinae

:

1. ( ) -,

(. 2).

. ()

-

(. 2). Argyroneta

— - ,

(. 2,). -

.

() , - -

(, 2). Cybaeus

Argyroneta Latreille

:

75. Argyroneta aquatica Clerck

!j! . " , .

- , . -

Arg. aquatica

. -

, , -

. ,

, -

, . , ,

,

[Begin Page: Page 36]

, ^ i: - , . .

.

-fe -.

. 3. — % : Argyroneta aquatica: . q

. Q (,) Cybaeiis angustiarum:

. 5 d Q (,).

: - -

, % ,

^ . , ^ -

- , , . (

: , , .

: -

. (, 1913, . 67 — 68); -

(-, 1917, 122) ; „"

. (- 1936, . 29).

Cybaeus L. Koch

76. Cybaeus angustiarum L. Koch

- Cyb. angustiarum . , -

, W 1. Kulczynsky, ^^ -

- - Cyb. tetricas . L. Koch --

, .

'

. Cyb. angustiarum i $

, . ..

Cyb. angustiarum. -- -

.

: , -, ^, -

, , , . -

: , .

: -, ,

1300 . . (1934). ~ : --

(— , 1917, . 122);

(-, 1915, . 153) ,

^ , Cyb. angustiarum,

, Coelotes.

II. Agaleninae

- :

1. ( ), , , -

. - (-)

. ^ , -

(. 4) 1 Agaleneae . . 2

[Begin Page: Page 37]

iiaHUHrt (Araneae) . V. 37

— - . -

.

, -

^ (. 4). - 1- -

, ,

2 .2 Cryphoeceae 5

. 4. — . % Agnlena, . % Ciyphoeca, . -

Textris, . % Agalena, . % Teg'-naiia, . -

HUTt ( ) Cry-/iaeca, . 04HTt /,

3. - Tuberta.

2. (. 4) . . . Textrix

— , (. 4). 3

3. (. 4).

, ^- -'.

( ) .

- (. 4). Agalena

— (. 4) ... 4

4. - ; -

4, 5 6 . , . . Tegenaria

— ^ ; - .^

3 ; ^ Coelotes

5. ( ) .

1- , 2

, 2—3 . (-

-

^- . . - -

--^ (. 46): Cicurina

— (. 4). -

1-

6

6. (^) , -,

- - - . -

;

. 4: Cryphoeca

— -

. , . 4.

. . . Tuberta

(%)

Coelotes Blackw.

-:

1. : ,

, ,

2

— :

[Begin Page: Page 38]

1 ^

, -

: stemma , -

() ,

12

2. 1;

. , 4 ;

2 , u'fe-

(. 5) , . . . longispina

— .' 3

3.

- ,

4

. 5. — (,) : . Coelotes longispina, . . ter-

restris, . . atropos, . . Poweri, . . Ktilczynsky, . . Jurinitschi, . . Karlinsky,

3. . inermis, . . falciger, . . pabiilator.

—

7

4. ,

. ^

(. 5): , . . atropos.

— . ,

5

5. ^ ; -

. ^

(. 5): . . terrestris

— ,

^ ; 6

6. , -

. .^ - -

- . (. 5 .) . poweri

— . .

-

^ (. 5 .) . kulczynsky

7. . . 8

—

11

8. -

9

[Begin Page: Page 39]

() . V.

39

— ^- -

10

9. ,

. ^ , , -

(. 5) . Jurinitschi

— . -

HHTt . (. 5) . karünsky

10. ^ , . -

, ^ (. 5): . inermis

— 3;.' -.

- (. 5): . falciger

11. ^ -

.

(. .).

, ,

. pabulator

— , -

(. 9 .).

- , , -

, . pastor pirinicus . ssp.

12. -

(. 6a,,aj,a3,) 13

<^, '

. 6. — J : aj, aj, Coelotes inermis;

. . falciger, Bi, Bj, C. atropos; r,, 3, ; C. pabulator.

— ,

,

(. 6, ,). .

. 14

13. -- (. 6ai, ,

2 .

(. 6) ,

, . .

. inermis

— (. 6)

, ^

, , -

. — , ,

  , ,

.: , . falciger.

[Begin Page: Page 40]

40

^

14. , ,

(. 6 Bj, ^).

(. 6) ,

, , , -

: . atropos

— , ,

, '. -

- (. 6) 15

15. ;

, , ,

; -

. ,

: . pastor pirinicus ii. ssp.

— ^

(). , ... .16

16. (. 6 ,, , ^),

- . (. 6 ^) -

-, : . pabalator

— , , -

-?^ 17

. 7. — |^ : 1, 2 — Coelotes

powert; ,, ej, ^ — . terrestris; . — . karlinsky.

17. (. 7;,2,) , -

; — -

. ^, , - -

: . power I

— (. 7) , -

, (. 7 6;); —

, (. 7 6,) 18

18. , ,

'

(. 1 ^ . terrestris

— (. 8) . Karlinsky

77. Coelotes longispina Kulczynsky

-- , -

, ^ ^

%. ,

, .

:

(-, 1926, . 23). -

-, , -

[Begin Page: Page 41]

^ () . V.

. - , .

78. Coelotes terrestris Wider

- , - -

^

, ,

%, - .

: -

, , .

:

,

„-", . -

roro-HCT04HjTO (leg. . Drensky, 27 V.

1939).

79. Coelotes atropos Walckenaer

,

- ,

. - -fe, -,

.

: -

, ,

, .

:

;

(ptc, 1921, . . 26 37; 1936, . 22).

60. Coelotes power! . Simon

. Simon 1875

. -

(, 1913 . 71). -

OcorjBa - - Prof. W1. Kulczinsky

(191 1.). ,

. — 1939 .

-, . -

- - (, V. 1939).

81. Coelotes Kulczynsky . Drensky 1915

Syn.: Coelotes intermedias Rosca 1935. — Zoolog. Anzeiger, Bd. III. 1915.

Coelotes

, ,

: , , ()

(% 1915, . . 154-155, Tabl. II, f ig. 2, , b, Type);

-: , , -, (-

1921, . 45); - - (- 1932, . 329).

-

--^ . 1935 DrAl. Rosca,

-, Coelotes inter-

medius — , -,

, Coelotes Kulczyns /, -

1915 .')

. 8. — %

^ -

Coelotes karlinsky.

1913

') Drensky . — Über die Identifizierung einiger Spimienarten, die von Dr AI. Rosca (1935 u. 193Ö) als neu für die Bukowina beschrieben werden. — Mitteilungen der Bulg. entom. Gesellschaft in Sofia, Bd. X, pp. 85—87. Sofia, 1938.

[Begin Page: Page 42]

42 *

. Kulczynsky

-- . ,

.

82. Coelotes Jurinitschi . Drensky 1915

- "

-.

' -

: (, 1921, . 45.).

: , , -

, <, ,

, - . (^-

1915, . 155 156, Tab!. II, fig. 1 , b , d; Type); -:

(- 1921, . 45); - - (^

1932, . 329).

. Jurinitschi ,

M-feCTOTO ^,

: 1. ,

, . . Coe-

lotes Jurinitschi Dren. var. flavas P. Dren.; 2. - - -

- ,

, -, -

, .

Coelotes Jurinitschi Uren, var. niger.

83. Coelotes Karlinsky Kulczynsky

-

- : . Kulczynsky . Jurinitschi. ^

- -, -

.

: ---

,

, : , ,

- .

:

(-, 1911, . 42); , -

(-, 1913, . .

62-63); . (-, 1917, . 154); -

: , (-, 1921, . 37); - — -

(-, 1932, . 329).

84. Coelotes inermis L. Koch

- -fe Coelotes. ^

- - , -

.

: , ,

, , -

: , -, .

- , -

. --

.

: -

, — (, 1917,

. 122); (, 1915, . 152-153); -

[Begin Page: Page 43]

* () . V. 43

: -

(-, 1931, . 11).

85. Coelotes faiciger Chyzer u. Kulczynsky

. longispina.

, naMtpeHb

: , .

. faiciger .

: ^

(-, 1936, . 22),

-, (25. V. 1938, leg. .).

86. Coelotes pastor pirinicus . ssp.

1875 . Simon) . pastor

Coelotes .

, , . 2400

% . . pastor

(. 9). - 1892 Prof. Kulczynsky^)

. 9. — : . Coelotes pastor typicus.

. Coelotes pastor tirolensis . Coelotes pastor pirinicus n. ssp.

- . pastor,

. pastor tirolensis Kuicz., ,

„les Alpes orientales" -

. , Prof. Kulczynsky -

(. 96) - .

1921 ') . -

- , , -

,

, Prof. Kulczynsky -

ssp. tirolensis.

,

Coelotes pastor pirinicuis n. ssp., « :

(. 9) ;

(ssp. tirolensis (. 9 6) -,

).

: ,

. pastor , -

: , ,

- --

.

. pastor 1800

. . (

1921, . 37).

') „Les Arachnides de France". . II, p. 38.

') „Fraginenta arachnologica", IV, p. 454, fig. 6, 9 10. 1906.

') „ . .", ..., . XXIII. . 37,

1921.

[Begin Page: Page 44]

*

87. Coelotes pabulator . Simon.

, -

,

- . - -

. - -

- 1800 . .

Tegenaria Latreille

-:

1. , , ; -

; , -

, , . -

, -

— 0- -

. armigera

(-)

— , , -

2

. 10. — - ,-] ; . Tegenaria torpida, .

. conveniens, . . picta, . . feruginea, . . silvestris, . . parietina, . . campestris,

3. . annulata.

2. , , ,

— :,.

,

3

— , , ^. — -

. 4

3. , , -

. , -

.

. — Ö- -

-

, . -

, ^ -

. , ,

, ^

. ; ,

(. 10) — J. (.) -

, -, -

, - . torpida

— . — ö- -

:

[Begin Page: Page 45]

-fe () . V,

4.

-, , -

. - , -

. -

, , H'fe-

. ^

-, (. 106). — $. (. 116)

,

, - . . . . . conveniens

6- - , ,

, ... 5

Ö- ,

,

. — ' %

, - 10

. 11. — () : . Tegenaria toi'pida. .. conveniens

. . picta, . . feniginea, . . silvestris, . . parietina, . . campestris, . . anmilata

5. -fe -

, , . . -- -

(.

10). , -

,

. picta

— ^ . . 6

6. -

, , ,

, -

2 (. 10). -

. — $. - ;

- ^ - -fe. -

IV -

7

— Ö- '/ -, ,

2 . -.

— $. IV . -,

. , -

. ^ -

8

7. (. 10) - 4 ,

, 2 ;

,

, . -fe

, -

[Begin Page: Page 46]

46

^

. . —

, - . — J .

(. 11) ,

, - , ^

Teg. parietina

— 6. (. 10) -

, -

: ,

, .

' -

. -, -

, . -

- . — $. (. 11)

, : . annulafa

8 6. ^

, ,

(. 10). — $. (. 11)

. -, , -

, : . . . . silvestris

— 6- ^-

.

- , . 9

9. $. '- -- -

. — 6- - -

(.), , ,

, '

. — $. (. 1 1) -

,

, : . ferraginea

— Ö $. -fe -. — .

--

2 , - -

. 12. — 11% ^ . : . Tegenaria domestica,

. . pagana. . . agrestit. . . argaeica, . . atrica.

. — $. ,

(. 11)

. campestris

10. - , , ,

, . ,

, 11

— - , , -

- ;

, - . ,

[Begin Page: Page 47]

- () . V. 47

, -

, ^- 12

. $. ropHHTt , . -

, , -

, . — - (. 12) -

, ,

, '/- — V --

(. 13) , ,

- ,

- , — -, - -

. . , . domestica

— $. -fe , , -

- , , -

. -, ;

% - , -

. — :. (. 12 6) -

, , -

- ' \ -

. — $. (. 13 6) .

. 13. — () : . Tegenaria domestica,

. . pagana, . , agrestis, . . argaeica, . . atrica.

-, ,

,

. pagana

12. G. -^- ,

, -

. .

. — $.

. — J . - ,

- . ^- ,

-,

. 13

— - - -

, , -

-, -

. - :

, . — $.

^.

— 6$. - -^ ,

^ . -

14

13. - - (. 12), , -

, .

--

-, , ;

[Begin Page: Page 48]

- - . — $. (. 10)

, -

, - ^ : . agrestis

— . - , , ,

, . 12 .

--, .

- .

— $. (. 13 .)

, - -

3 . argaica

14. i • -, . , -

- 3-4 . , -

- ^ - -

, . .

(. 12) - ,

-,

. -

-

— $. (. 13) , -

, ' , -

. atrica

— 6 V • . , -

. — 6- . $. — (. 13) , -

,

, . , ^ -

. dentifera

88. Tegenaria torpida . L. Koch.

,

^ , , ^,

-fe , -

.

: , . ,

(^ 1913, . 66); - : ,

(1500 . .), — 1700 . . (1921, . 41);

-, 1300 . . (1932, . 328). — ,

^ - -

, .

89. Tegenaria conveniens Kulczynsky.

, 1913

. -

. ,

.

,

.

: ,

, (1915,

. 153—154). , , -

.

90. Tegenaria parietina Fourcroy.

-' , -

: , , , ,

[Begin Page: Page 49]

() . V. 49

, , , , , . -

, , -fe . -

, , , ,

.

: . -, ,

, 1000 . . (- 1917, . 121); ,

. (1921, . 38); (--

lO'^G, . 27). — -? ,

-fe . - % ,

- MtcTa , -

-. ^ , ,

.

91. Tegenaria annulata Kulczynsky.

1913 . , -

Prof. W I. Kulczyiisy, . -

, -

.

:

-, ,

2000 . ., : . .

, , , 2000 — 2400 . (--

1921, . 41). -fe

.

92. Tegenaria silvestris L. Koch.

- - ,

— , , -

, .

: -

, -, 1000 .

. (-). -

: , , ^ . ,

, ^, , (1931,

. 12); -, 1000 ., , . , .

. (1936, . 27).

93. Tegenaria ferruginea Panzer.

, - , -

 .

: , , , , ,

.

 : . -

, -

, : - (- 1917,

. 120 — 121); (1921, . 38).

 - -fe, ^

.

94. Tegenaria campestris . L. Koch.

 , . -

 — .

 , , .

 : , ,

[Begin Page: Page 50]

- (-, 1913, . 65—66);

%, - (ptc, 1915, . 121);

4 1000 . (ptc 1921, . 38). -

- - ^ , ^

^ .

95. Tegenaria domestica Clerck.

= Tegenaria derhami Scopol!

% .

- -, .

-.

: % -

-, -.

- , -. —

Teg. domestica Teg. derhami,

Thoreil, Prof. W. Kulczynsky . -

- . — Teg. domestica

^ -- - ,

, Teg. derhami ^ ,

-, ,

- , , Teg. domestica.

- , ^

.

- .

^ -

.

96. Tegenaria pagana . L. Koch.

- , - -

-, — -

;

. . . Cambridge

(1900) - -

Teg. domestica.

, - , .—

: , , ,

, .

: 1 876 . v s i

(1876, . 16) . , - -

, , ,

- Tegenaria, -% Teg. domestica,

Teg. pagana.

,

c;r -. ,

.

Teg. pagana : -,

(, 1921, . 39), - 1939 -

, . , . (. . ^,

7. VI. 1937). — - -

-, -- .

[Begin Page: Page 51]

- () . V. 51

97. Tegenaria agrestis Walckenaer.

- ,

.

: . -

OT'b : , . -

, Teg. agrestis .

: (% 1915,

. 122); - ,

1200 . (- 1921, . 38); , .

(- 1936, . 24).

98. Tegenaria argaeica Nosek.

-

Teg. corsica . Wolf.,

. - - (-) -

Teg. agraeica Nosek, , Teg. corsica,

- . -

, - (

1936, . 24).

99. Tegenaria atrica . L. Koch.

,

, , , .

- , , ;

- — .

, .

: i^

: - -, 1200 . - -

- (- 1932, . 328).

100. Tegenaria dentifera Kulczynsky

. - -

110 , 1200 . (1921, . 39—40) - Teg. denti-

fera Prof. Kulczynsky. Teg. dentifera

- . -

.

Agalena Walck.

:

1. $. -. -

, ,

, -

(. 14). — -

(. 146)

, ;

, , .

,

: . labyrinthica . . 2

— $. -, .

(. 14) - , -, -

, , -

. — 6. -

[Begin Page: Page 52]

52

%

- (. 14) -

; ^ ,

: . . . . similis . 3

2. , % 15 ..

$ 12 .. : . labyrinthica typica

— , - 15 ..

19 .. J 12 .. 15 .. 6: . labyrinthica orientaUs

. 14. — 11% : 1. Agalena labyrinthica: .

(), . ^^ ; 2. Agalena

similis: . . . . ö . .

3. , ^ - 10 ..

$ 7 .. <:,: . similis typica

— , - 10 17 ..

$ 7 12 .. (f.: . similis taurica

101. Agalena labyrinthica typica Clerck

,

. :

, , , , , ,

.

:

1876 . Pavesi . - -

. ,

15 orientaUs. —

-

- - .

^. 1300 . .

102. Agalena labyrinthica orientaUs . L. Koch.

-

— . -

,

- (. L. Koch 1888; . Simon, . 337)

(- 1929, . 47). 1936 -

-- -, - -

. -, - ,

. -fe -

,

.

[Begin Page: Page 53]

* () . V.

53

103. Agalena similis typica Keyserling

- - ,

-

: , , , , , -

.

: -

, , -

- . — . —

^ t , -

, - , -fe

^, .

Agalena similis taurica Tliorell

1875 '). -

ntKOH ^). , -

, - ,

-, .

: -

-, /"^ Agalena labyrinthica orien-

talis ^ - . -

-fe 7 .,, 5'5 . ;

. 15. — (J . : . Textrix coorctata, . . flavo-

maculata. Bi Bj, T. albosignata, r. T. vestita. . T. denticulata.

10 ., 5'8 . IV

9 . — - -

, - , .

X t i X Sund.

1. 6 -- -

; ^-

. — $. -

, , -

— 2

— - --

') Nosek . — In Naturwissenschaft!. Reise zum Erdschias Dag: Aranelden etc., p. 13 8

') Descriptions of several European nnd North African Spiders, p. 81.

[Begin Page: Page 54]

54 ^

; - , ,

^ -

. — $. ,

, 3

2. 0. - -

. , (. 15).

^ .

. -

, , -

(. 15). — ^. (. 16)

, :

. coarctata

— Ö -- -

,

(. 156). ,- -

, . -

, - (. 15, .)

— $. (. 16 6) - ,

,

, - -

: . flavomacalata

. 16. — () : . Textrix coarctata, . . flavoma-

calata, . . albosignata, . . vestlta, . . denticulata.

3. 5- --

, , , ; -

,

(. 15). — $. (. 16) ,

-, , , - -

: . denticulata

— 6

; -fe

(. 15). — $. (. 16)

, -- -

7. vestita

105. Textrix coarctata L. Dufour

-, ,

: , , , ,

. ,

.

: , . -

. (- 1913, . 63); ,

- (- 1915, . 153); (1400 .) — -

(^ 1921, . 38); , ,

1000 . (1931, . 38). 7'. coarctata -

- -.

[Begin Page: Page 55]

^ () . V. 55

196. Textrix flavomaculata Lucas

- , -

: , . -

, .

, , 1^ (-

1936, . 28).

107. Textrix albosignata . Simon

- , ,

: , .

: ^ —

(-, 1936, . 27).

108. Textrix denticulata Olivier

- ,

, .

: — (--

, 1913, . 63); (^ -, 1917, , 120); -

; — (%, 1921, 38).

109. Textrix vestita . L. Koch

- , -

: , (. Pavesi, 1877, . 16); ,

, .

: , -

-, - , -

(, 1936, . 28).

110. Textrix caudata L. Koch

- ,

. - -

. (-, 1936, . 28).

i U i Menge

111. Cicurina cinerea Fabr.

-, ;

- -

. -

-

. — 2 • . 17.

— 0- (. 176) -

,

. 17. -- " ^ . -

Cicurina cinerea: . ,

() . - ,

Tt ^ . . (. 176).

: -

: , , , , , -

: .

, , .

: - -

, - . . - (1913,

[Begin Page: Page 56]

-

66-67), - -, 1200 . (1932, 329). —

^ -fe -

^.

Cryphoeca Thorell

- :

1. -

. —

3-4 ;

. ,

-. . — - -

(. 186) , ,

; 2

. — $. (. 18) , , -

; . sylvicola

. 18. —

Cryphoeca sylvicola : . -

() . -

1) q . .

. 19^ — Cryphoeca pirini

. Dren.:

().

2. - ; ^ -

.

3 - 4 . -,

. . — . -

, ; 2 ,

. — $. -

(.19) 2 -,

, ' 2 -

, ,

, (: . -,

. I, . 11) , . pirini

112. Cryphoeca sylvicola . L.Koch

: , -

, , , , .

, .

: ',

-, . , , 1000 . .

(- 1913, . 67).

113. Cryphoeca pirini . Drensky

öt Hahiiia pirini, , -

, ,

, , Cryphoeca, Hahnia,

. -

[Begin Page: Page 57]

% () . V. 57

- -- - -,

2,500 . . (1921 . 12),

(leg. . *, 7. V1I1. 1933).

III Hahniinae

-:

1. ^- --^ .

.- . -

. -

- , -

(.1. 205) Antistea

2. -fe , - %- - -. -

^ ^. — q.

; , -

(. 216) Hahnai

Antistea . Simon.

114. Antistea elegans Bl.

, , ,

-, - . — .

, 1 ; -

; -

, , (. 196). — ". -

(. 20) , .

. 20 — % Antistea elegans: .

() . Tt q . .

: ,

^ , - , -

. :

.

: (- 1913, . 67,

Hahnia elegans Bl.); - (^,

1921, . 41). - -

(leg. -, 3 1938). - , -

.

Hahnia . L. Koch")

^ %:

1. Ö. --

, . ;

') Hahnia pirini . Drensky, 1921 , -

, Crypiweca

Cpyphoeca pirini . Dren. . 56.

[Begin Page: Page 58]

^ , -

, (. '206). — $.

(. 20) - ,

- , -

, : . . . . piisilU

2. Ö - -

; ^ ,

, , , ^.

(. 216). — !)! . - , -

,

, ' ,

(. 21): . menget

115. Hahnia pusilla . L. Koch

, ^ , -

Hafl-H3T04HHTt . , [, ,

, ,

.

. 21. — : 1. Hahnia piissilla: .

() . J, . 2. Hahnia mengei: . -

() . ^ . .

:

-

-, .

(, 1936, . 30).

116. Hahnia Mengei Kulczynsky

, ,

. - , ^

, (^,

1936, . 29).

Zusammenfassung

Vorliegende Arbeit ist der V. Teil einer monographischen Bearbeitung der

Spinnenfauna Bulgariens') und behandelt die Familie Agalenidae.

Die Familie Agalenidae ist in Bulgarien durch 3 Unterfamilien vertreten.

1. Unterfamilie Cybaeinae'nimM 2 Gattungen vertreten, und zwar: 1. Durch die Gattung Argyroneta mit einer Art: Argyroneta aqiiatica Cl. (Dragoman, Radomir, Straldja, Bojana, in der Nähe Sofias); — 2. Durcli die Gattung Cybaeus mit der Art Cybaeus angustiarum L. K. (Tscham-Kurija, Samokovv).

. Unterfamilie Agaleiiinae ist in Bulgarien durch 9 Gattungen vertreten.

1. Von der Gattung Coelotes kommen in Bulgarien 10 Arten vor, und zwar: Coelotes longispina Kulczynsky (Bresnik und Golo Brdo in der Nähe der Städte

') I. Teil :Mitt. Kgl. Naturw. Inst. X, p. 259—280; — II. Teil : ibid. p. 81—106; III. Teil: ibid. XII, p. 231—252; IV. Teil : ibid. XIII, p. 169—194.

[Begin Page: Page 59]

Pernik und Radomir) ; Coelotes terrestris Wider. (Golo Brdo, in der Nähe der Städte Pernik und Radomir); Coelotes atropos Wen. (Pirin-Gebirge, 1800 m) ; Coelotes poweri E. Sim. (Ossogowa-Gebirge und Golo Brdo, in der Nähe der Städte Pernik und Radomir); Coelotes kulczynsky P. Drensky (Witoscha, Ossogowa, Balkan-Gebirge in der Nähe der Städte Trojan und Berkowitza, Pirin-Gebirge, 1800— 200J m, RilaGebirge bei Tscham-Kurija, 1300 m) ; Coelotes jurlnitschl P. Drensky (Witoscha, Balkan-Gebirge in der Nähe der Städte Trojan

und Berkowitza, Warschetz bei Wratza, Lakatnik in der Isker-Schluclit, Rila-Gebirge beim Rila-Kloster, Rhodo;e-Gebirge bei Tschepelare und dem Batschkowo-Kioster, Ossogowa-Gebirge, Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1800 m) ; Coelotes karllnsky Kulcz. (Balkan-Gebirge in der Nähe der Stadt Trojan, Witoscha, Tscherepisciiki-Kloster Inder Isker-Schlucht, Ossogowa-Gebirge, Pirin-Gebirge bei Banderitza und Damjanitza, 1800-2200 m, Rila-Gebirge bei Tscham-Kurija 1300 m); Coelotes inermls L. Koch. (Zentral-Balkan-Gebirge in der Nälie der Stadt Kalofer, Rhodope-Gebiige bei Chwujna, auch in den Höhlen „Suchata Dupka" bei Tschepino und „Drenowskata Pesciitera" bei Kotel); Coelotes falciger Chyzer u, Kulcz. (Dragoman, Golo Brdo in der Nähe der Städte Pernik und Radomir) ; Coelotes pastor pirinicus nov. ssp. (Pirin Gebirge bei Banderitza, 1800 m); Coelotes pabulator E. Simon (Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1800 m).

Coelotes pastor pirinicus nov. ssp.

Im Jahre 1875 beschrieb E. Simon') unter dem Namen C. pastor eine Coelotes-Arl aus Südfrankreich. Später erweiterte sich die Verbreitung dieser Art auch in das Gebiet der Isere, das Montblanc-Massiv bis 2400 m, und in andere Teile der Hochalpen. Damit kennzeichnete sich C. pastor als mediterrane Gebirgsart, die gut charakterisiert erscheint durch das Epigyn (Fig. 6 a). Im Jahre 1892 beschrieb Prof. Kulczynsky ^) aus den Tiroler Alpen eine neue Unterart von C. pastor, nämlich C pastor tlrolensls, die ausser in den Tiroler Alpen aucii noch in den Hochregionen der sogenannten „les Alpes orientales" in der Schweiz und in Italien verbreitet ist. Diese Unlerat ist nach Prof. Kulczynsky gut durch das Epigyn (Fig. 6b) charakterisiert, das kürzere Dornen besitzt.

Im Jahre 1921 ^) meldete ich diese Art auch aus dem Pirin-Gebirge. Bei sorgfältigerem Studium des Materiales von hier zeigte sich aber, dass sich un-

sere Exemplare deutlich unterscheiden sowolil von der typischen Form aus Frankreich sowie auch von der durch Prof. Kulczynsky beschriebenen Art aus Tirol und den Ostalpen. Der Hauptunterschied liegt abermals im Bau des Epigyns (Fig. 6 c), das kurze und unentwickelte Zähnchen besitzt. Dies veranlasst mich, unsere Art aus dem Pirin Gebirge als selbständige geographische Rasse abzutrennen: C. pastor pirinicus nov. ssp.

2. Die Gattung Tegenaria ist in Bulgarien durch 14 Arten repräsentiert: Tegenaria torpida C. L. Koch (Witoscha, 1200 m, Pirin-Gebirge bei Banderitza und Damjanitza, 1500—2000 m, Rila-Gebirge bei Tscliam-Kurija, 1300 m); Tegenaria conveniens Kulcz. (Witosciia bei Bojana); Tegenaria parietina Four. (Dorf Bistritza, Bezirk Plovdiv, Rila-Kloster, Jakoruda und Mechomija-Bansko, Malko-Trnowo, Sofia); Tegenaria annulata Kulcz. (Pirin-Gebirge bei Waljawitza, Momini Dwori, Popowo Esero, Banderitza, Gipfel TodorinVrch, 2000— 2400m); Tegenaria silvestris L. Koch (fast ganz Bulgarien, auch in den Höhlen: Peschterata bei Ladjane, Bezirk Lowetsch, Leskowska Peschtera beim Dorfe Arbanassi, Bezirk Trnowo, Kajalika bei der Stadt Pleven, Höhle Lepanitza-Tschepino) ; Tegenaria ferruginea Panzer (Batschkowo-Kloster im Rhodope-Gebirge, jMechomija, Bansko) ; 'legenaria campestris L. C. Koch (Sofia, Warschez, Bezirk Wratza, Batschkowo-Kloster, Dorf Schiroka-Laka im Rhodope-Gebirge, überall im Pirin-Gebirge, 1000—1800 m); Tegenaria doniestica Gl. (fast ganz Bulgarien, auch in den Höhlen); Tegenaria pagana C. Koch (Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1800 m, Alibotusch-Gebirge beim Dorfe Petrowo, Bezirk Sw. Wratsch); Tegenaria agrestis Wlk. (Warna, Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1700 m, Petritsch, Lewunowo-Bahnhof,

[Begin Page: Page 60]

Bezirk Sw. Wratsch); Tegenaria argaeica Nosek (Malko-Trnowo bei Waltschanow-Most); Tegenaria atrica C. L. Koch (Rila-üebirge, TschamKurija, 1200 m); Tegenaria dentifera Kulcz. (Pirin-Gebirge, Damjanitza, 1200 m).

3. Von der Gattung Agalena kommen in Bulgarien 2 Arten mit 2 Unterarten vor, nämlich: Agalena labyrinthica typica Ci. (fast ganz Bulgarien); Agalena labyrint/iica orientalis C. L. Kocli (Strandja-Gebirge bei Malko-Trnowo); Agalena simills typica Keyserl. (fast ganz Bulgarien); Agalena similis taurica Thoreil (Strandja-Gebirge in den Nähe des Dorfes Gramitikowo und bei Malko-Trnowo).

4. Von der Gattung Te.xtrix kommen in Bulgarien 6 Arten vor, und zwar: Textrix coarctata Duf. (Rhodope-Gebirge beim Batschkowo-Kloster, jundol und Jakoruda, Pirin-Gebirge bei Banderitza, 1000 -1200 m); Textrix flavomaciilata Lucas (Petritsch beim Dorfe Demidowo); Textrix albosignata E.Simon (Kjustendil); Textrix dentiailata Oliver (Pleven, Kalofer, Pirin Gebirge bei Bansko, 1200 ni, Rhodope Gebirge bei Jundol und Jakoruda) ; Textrix vestita C. L. Koch (Genisch-Ada bei Warna, Strandja-Gebirge bei Kladara, Bezirk Malko-Trnowo); Textrix candata L. Kocii (Dragoman).

5. Die Gattung Cicurina ist mit einer Art, Cicurina cinerea Fabr. (Witoscha, Ossogowa-Gebirge, Rila-Gebirge bei Tscham-Kurija, 1200 m), vertieten.

6. Durch die Gattung Cryphaeca, die in Bulgarien durch 2 Arten repräsentiert wird: Cryphaeca sylvicola C. L. Koch (Ossogowa-Gebirge in der Nähe der Stadt Kjustendil); Crypfmeca piri/ii P. Drensky (Pirin-Gebirge, Eltepe-Gipfel, 2500m).

111. Unterfamilie Hahnidae ist in Bulgarien durch 2 Gattungen vertreten:

1. durch die Gattung Antlstea mit nur einer Art, Antistea elegans Bl. (Wratza, Pirin-Gebirge, bei Banderitza und Damjanitza, 1500 — 1800 m, Nevrokop bei Toplizite); "— 2. durch die Gattung Hahnia. von der in Bulgarien 2 Arten vorkommen, nämlich: Halinia pusilla (Ljulingebirge); Hahnia Menget Kulcz. (beim Dorfe Razdawez, Bez. Kjustendil).

Im Druck erschienen am 10. März 1942.